

310791

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 10
సంపుటము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ మార్చి నెల 18-వ తేది మంగళవారము
దుధికోడూరి నామ సంవత్సరము, ఫాల్గుణమాస శుద్ధ ద్వాదశి ౧౨.

No. 193
సంచిక ౧౯౩

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవంతిది

తలనొప్పిల మాన్పును, వాయుప్రసోట్ల బాపును,
చర్మపు నొప్పుల బారదోలును, పోట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
తగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

ఈమందును దుద్ధగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేసును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

చక్కని డబ్బీలో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింట నుండదగినది

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక నెం. 7 తంబుళెటివీధి మదరాసు.

అతిసుందరమైన బంగారుగాజులు దొరకుభవనము

ఏమో వ్రదు గాజులుగాని యే కొలతలో నైనను అమృతమనకు సిద్ధముగా నున్నవి.

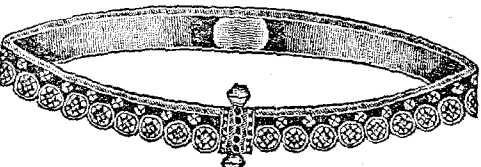
హాజరలో తేనిది అతిత్వరలో రయ్యాడచేసి యిచ్చబడును.

మోదాన:

ఇది 2 1/2 సకరము మొదలు 6 సకరముల వరకు రయ్యరగను.
చేదారము సహా ముదూరి జర 1-కి రూ 10

మంగుళూరు:

ఇది 5 సకరము మొదలు 10 సకరము వరకు రయ్యరగను.
ముదూరి జర 1-కి రూ 25 లు.

2. వహా అద్దడ నిచ్చిన మీకే రత్నక రయ్యరక అనేక
అద్దడలు యిత్తురను నమ్మకము మాకు గలదు.

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ, కలకత్తా, 25 వైశాలిబాదగోడు - మదరాసు.

నవలలు

సరస్వతీ గ్రంథమండలి

నవలలు

రాజమహేంద్రవరము

ప్రకాశకుడు: అద్దేపల్లి లక్ష్మణస్వామి

సంపాదకుడు: తల్లావల్లభ శివశంకరాచార్యులు

ఇందు విశేషముగా మనోహర కథాకల్పితములును, భావపూరితములును నవనవధరితములు నగు చారిత్రిక—
సాంఘిక—సాంసారిక—అపరాధపరిశోధక—నవలలు, ముచ్చటైన బొమ్మలతో ముద్దులూలుకు క్యాబిన్లో బైండులో
డెమ్మినైజున రమారమి 200 పుటలతో రెండుమాసముల కొక్కటిగ మొదలుచుండును. వెలువడు ప్రతిగ్రంథమును
పోస్టేజిగాక రు ౧-౦-౦ వెలకుఁ జందాదారులకుఁ బంపుచుండుము. చందాదారుగ కేరువారు ప్రవేశమునుము ముందుగ
నాలుగణాలు చెల్లింపవలెను.

అంగ్లభాషానవలరచయితలలో నగ్గణ్యుడగు శుభ్రసిద్ధయ్యస్వామి కవివర్యునిచే రచియింపఁబడినదియు నాంగ్ల
పత్రికా సహాయసంపాదకు లగు శ్రీ వెదురుమ్మడి శేషగిరిరావుగారిచే వృద్ధయాకర్షణముగా మృదుమధురమైన నాంగ్లీక
రింపఁబడినదియు, నీమండలినుండి పదునైవగ్రంథముగ వెలువరింపబడునదియు నగు 'ఫాస్టు' అను నత్యుత్కృత సంఘట
నలచే నలరారు 37౦౦ పుటలుగల మొదటిభాగము-క్యాబిన్లోబయింతు నవలరాజము సిద్ధమగుచున్నది. పోస్టులవల
గాక చందాదారులకు రు ౧-౦-౦ ఇతరులకు రు ౧-౨-౦ అభాగిని అను సాంఘికనవల అనుబంధగ్రంథముగ వెలు
వడుచున్నది. పోస్టేజిగాక చందాదారులకు రు ౦-౨-౦ ఇతరులకు రు ౦-౧-౦.

వెల్లింగుటన్ సినిమా

15-8-24 శనివారము నుండి 21-8-24 తేది శుక్రవారము వరకు
సా॥ 6-15 X౦౧ ప్రతిరోజు రెండుప్రదర్శనములు. రాత్రి 9-20
శని, ఆదివారములందు 8-15 గంటలకును యూనివర్సల్స్
తందరింగు కీరీయల్, 16-8-24 తేది ఆదివారము సా॥ 6-15
X౦౧ ఆటవడమానం శ్రీ రామకృష్ణశ్రీమతి విద్యార్థులకై యిచ్చ
బడును.

ది సోషియల్ బుక్స్-నీర్

బాక్ మల్ హోల్ యొక్క ధైర్యసాహస ఆత్మచిత్ర
చర్యలను చూచి తృప్తి చెందవలెను.

8,9,10 ఉపకథలు, కదపటివారము, 6 భాగములు
ఇంటర్ నాష నల్ న్యూసు, హాస్యముచూపబడును

నూతన గ్రంథములు

1. సీజరు చరిత్రము:—ప్రజాశక్తివ్యవస్థ గోరు
శత్రుయాంధ్రులను చదివి తీరవలసినది. కొచ్చిరు దివానులుగా
నుండిన శ్రీయుక్త వెమలి పట్టాభిరామశాస్త్రిగారును విజయనగరం
కాలేజి ప్రొఫెసర్ శ్రీ వెంకటరంగయ్యగారును పీఠికలవ్రాసి
యొన్నారు. పటములుకలది ఆభూష్ణ చిత్రచరిత్రము. రూ 1.

2. మారిశ్చంద్రచరిత్రము:—శేకర్య గౌరవకవుల
లోని పద్యములచే విలసిల్లుచు నులభ్యమైనది ప్రాచుర్యవీణ వచన
గ్రంథము. రూ 0.12-0

3. బుద్ధుడు:—శేషమాటలతో వ్రాయబడినది, భాగ
మృణ కలత్తు. రూ 0.3-0

4. చెన్న గాజుధాని:—5 వ తరగతికి ఆభూష్ణము
వది బొమ్మలచే నిండియున్నది. రూ 0.6-0

5. రా:—ఈశిలలోగా వ్రేవాలిలోని మూర్తిపైను
కొనవారలకు 100-కి రూ. 25 చొప్పున కొనుగోలుచేయవలెను.
గ్రంథకర్త: మునీయం సీతారామరావుగారు,
లియ. యల్. టి., మదనశెట్టి, చిత్తూరుజిల్లా.
రామ్ అండ్ సన్సు, మదనపల్లి,

శ్రీ మైలవర బాలభారతి సమాజము

ఒక సవరణ

పా. పల్లి సుబ్బారావుగారికి రంగరత్న బిరుద మిచ్చబడినట్లు నిన్నటి పత్రికలో ప్రకటించబడినది. వారికియ్యబడినది సరకులన్ని బిరుదముగాని రంగరత్న బిరుదముగాదు.

సన్మాన పత్రము

ఆంధ్రనాటక కళాసభా! శ్రీమంతా!

అభినవాంధ్రనాటక సమాజముల కన్నిటికిని మిన్నయై మాతృస్థానమై ఆంధ్రనాటకమున అఖండయశమును గడించిన తమ బాలభారతి సమాజమువారి యద్భుత ప్రదర్శనములను తిలకించి ఆనందింపవలె నని మేము పెక్కువార్తలనుండి ఎదురుచూచుచుండగా నేటికి మా కట్టి భాగ్యమును తాము కలిగించుచుండుటకు తమకు మేము మనఃపూర్వకముగ వందనములను చెప్పుచున్నాము.

తాము ఆంధ్రనాటక కళ సభివృద్ధి నొందింప కంఠసమర్థులమున అచూల్యులగు తమకాలమును అత్యధికముగ ధనమును వ్యయపఱచి, అధిక వ్యయప్రయాసలకు లోనై, అత్యధికానుభవముగల కార్యదర్శి డాక్టరు కొమ్మూరి పట్టాభిరామయ్యగారును, కార్యనిర్వాహకుడు శ్రీ సూరి వీరయ్య పంతులుగారును జయవిజయములను తమకు సహాయులై సేవధ్యాంతర-పరివద్రంగసంబంధములగు సకలకార్యములను సమగ్రముగ నిర్వహించుచున్నను, తాముగూడ స్వయముగ సకలకార్యముల బరిశీలించుచు నీ సమాజము మహాన్నతస్థితికి గొనవచ్చి అఖండయశము నాజ్ఞాపకగలిగినందులకు మే మందానందము నొందుచున్నాము. ఇట్లు నాటక కళాభివృద్ధికి తామెన్నడును సహాయమునకు ఆంధ్రసమాజము లందఱును తమకు కృతజ్ఞులైయున్నారు. ఆనందపరవశ యగు నాంధ్రమాత మి మ్మనవృత్తినాటకలశాశీర్యదించుచున్నది.

తమ బాలభారతి సమాజసరత్వముల విభావితనిగూర్చి యిదివరకు వినియుండిన దంతయు ప్రత్యక్షముగ మేమిప్పుడు కనుల పండువుగ చూచుటగూడ తటస్థించుటచే యధార్థముగ మానె జ్ఞునముగ గ్రహముకొనిన మహాల్లాసాన శేషముననే మే మిట్లు భినుతించుచుంటిమిగాని కేవలం భావనాసముచే మిన్నక ప్రశంసించుచుండుటలేదని తమకు విన్నవించుచున్నాము.

ఆంధ్రభాష దగు కృష్ణదేవరాయలు ఆంధ్రకవిత్వాకాశాపోషకుడై అప్రదిగ్గజులను విభావితగడించిన ఆంధ్రకవిత్వంబు రాష్ట్రకపరివేష్టితమై యలరార గలిగెను. అటులే, ఆంధ్రనాటక కళాపోషకులైన తాము రంగరత్న రంగసింహుడి బిరుదవిరాజింపులగు సరస్వతరత్న సంకీర్ణితకుల రత్న హావవిరాజమానులగుచున్నారని నుడువుట యందలికయోక్తి గోరంతయును లేదు. పండిత ప్రకాండలచే తమ కొనంగబడిన రంగరత్న రంగసింహ బిరుదములు సార్థకములని తమ ప్రదర్శనావైభవమున బాగుగా గ్రహపరచుచు ఉత్పలారి సంజీవరావు, గూడపాటి నరసింహారావుగారు, డైరీ గోపాలం, పాఠేపల్లి సుబ్బారావు, వడ్డాలి శేషగిరిరావు, జొన్న విత్తుల శేషగిరిరావు, కుపట సుబ్బారావుగారు, కపిలవాయి రామనాథ శాస్త్రి, గోవింద రాజుల వేంకటరామయ్య, జొన్న విత్తుల సత్యనారాయణ గారును బాలభారతి సరత్వ హారమున సమూల్యవర్ణ రత్న రాజములవలె ప్రకాశించుచున్నారు. నవరత్న సాంకేతికముఖ కీర్తిమృంద్రాళి మామిగూడు మేల్కొంటిమిగాక, తిరుమలపెట్టి నారాయణగారు, పసుపులేటిలంకయ్యగారు మున్నగువారికి నెందఱో విభావములు లేవు బాలభారతి సభివృద్ధికి నేనించుచున్నారని మే మెఱుంగని వాడుకగాక.

శ్రీ పామగంటి లక్ష్మీనరసింహారావుపంతులు గారు మున్నగు సహాకరిపురుషులు రచించిన నీతిభక్తి ప్రబోధకము లగు సుత్తమనాటక రాజములను తాము ప్రదర్శింపజేసి ఆంధ్రమును మహా నడంగియున్న దివ్యరసామృతమున ముమ్మ దనియింపజేసితిరి. ప్రాగ్భావరాజ మను విభావితంబు మృదుమధురాంధ్రవాణి బాలభారతి సరత్వములనోట స్వచ్ఛమును సమాజకా ప్రపూర్ణమునై వెడలి అట్టిదానిం దటయుగ విన నోచుకొనని మాకు గగుర్పాటుం గలగ జేసిన దనుటయు సహజోక్తియే.

పికనాదమును వేణునిగ్గనమును ధిక్కరించు కోమలకంఠములలో సంజీవరావు, రామనాథశాస్త్రి, సుబ్బారావు, చలపతి రావుగారు మున్నగు వర్ణప్రసాదులు గానామృతమును వెల్లివిరియజేసినపుడు శోభితల కలిగినయానందము వర్ణనాతికముగదా.

ఇట్టి యానందమును మాకు కలిగించుటకు కర్తలగు తమ కుమారులు, తమ బాలభారతి సమాజ సభివృద్ధులకును, జగన్నాటక

సూత్రధారి నిరంతరము సకలమంగళముల సమకూర్చు గాత్ర పాత్ర సవత్సరమును తామిరితి నీ మహానగరమునకు సమాజముతో గుండ విచ్చేసి మాకానందమును కలిగించుట ట్లా రాధామాధవుడనుగ్రామిగాక, చిరతరాయరాజోద్వేగవ్యవస్థలను వినులయశమును శ్రీ సీతారామచంద్రులు తమకును తమ సమాజమువారికిని దయతో నొసంగెదరుగాక, యని భక్తిపూర్వకముగ జగన్నాథుని ప్రార్థించుచు చంద్రుని తొకనూలుపో గజనట్లు ప్రేమపూర్వకముగ మేము సమర్పించిన యీ యభినవంజన పత్రమును తాము, స్వీకరించి మమ్మాదరించెదరు గాక యని విన్నవించుచు నింతటితో విరమించుచున్నాము.

చెన్నపు రాంధ్రమహాజనులు.

మైలవరం బాలభారతి నాటక సమాజ ప్రశంస

వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు.

శ్రీరమ్యంబగు నాంధ్రదేశమున లక్ష్మీపుత్రుడైయున్న పాపారాక్షప్రభుమాత్ర మైలవరభూపాలుండు దీప్యత్కారా సారస్వజ్ఞుడు నాటకాభినవవిజ్ఞానంబు పెంపొందగా నారాధించెదూబాలభారతికి నిత్య శ్రేయముల కల్గుతన్.

నీ. కలవు వేసకు మేలు విలసదయగజాలు
వస్తువుల రంగప్రకృతికొటకు
కల రెండటో నూత్నకళ లాల్చు సరత్వములు
సత్ప్రయోగంబు సలుపుకొటకు
కల దాంధ్రదేశముఖ్యస్థాన మాస్థాన,
మెల్లప్పుడభివృద్ధి యెసగుకొటకు
కలవు తొల్లిటి నేటి కవులు మార్చిననాట
కములు రసమూర్తి యమరుకొటకు
మఱియుగలరు నీకు మైలవరతుమా
వల్ల భేదమిచ్చిచేటి చల్లదనము
పొపు చాల బాలభారతి కలకాల,

మాంధ్రభూమి నాట్య మాడు మమ్మ!
కా. ఆహ! మైలవరతుమాధిపుడు మీ కాలంబుమై నిల్చి మీ రూహాహానివిజ్ఞులు లుత్తమకళాధుని సద్యశాస్నాధనో త్యాహుల నాటికి నాటికి కింకను సముద్యచ్చా

[తురీయోక్తియై]
సౌహార్దబున నాటకాభినయమున సాగింపుడినాటకు!
నీ. సావిత్రికథాన సాక్షాత్కారాంతుడో,
యనిపించె రూపచేష్టానుకృతిని
పాదుకలో నైకధర్మయోగ్యగ్రంథం,
తాపానుభవముల మాపె మిపుల
సారంగధరలో ససాధ్యచాతురి ముమ్మ
రముగా నెఱవె రాజరాజులనము
ప్రహేళలో బ్రతిస్పర్ధి నాయకుడయి,
ధీరోద్ధతత్వ ముద్దీప్తపటిచె
హావభావముల ముఖమందు దీవరముగ
జూపె బద్ధముల తిన్నగా నాపి చదివె
మేటివిభావిత గల గూడపాటి నార,

సింహనాయకు తగు రంగసింహ మనగ.
కా. శంకాతంకములేని పూనికి హరిశ్చంద్రప్రయోగముకొక జంకించెను గుంకాత్మజత్వమున జేమమ్మరిచె మాత్రోహంకారములచేత ప్రాకుటలచే నోహాహరా!

గోవిందగ
దేవంకట్రామయ నేర్పనభక్తులను సేవలంబుగాంఘ్యుడెన్.
చ. ప్రకటముగా రసార్ద్రముగ బద్ధములు బలియించె భావితీరి దగిలట్లు మోముకళితీర్చున శ్రీ గురురామచంద్రదగ
రికి దగ బట్టభంగముకొట సరివచ్చిన రామనాథగ
త్రికి నొకపద్య మే నొసంగితిక గృతిగా నికర కేమి చేయుదున్.

నీ. దయత గోపాలమూర్తి, యీతండు మమ్మ
రావు వేంకటరామనారాయణులను
స్వర్ణ బిరుదులతో గొనకుండ సాగరాదు
చెన్నపురినుండి యని నాడు విన్నపంబు.

కా. సంగీతమున భావప్రేమమునన్ సాయాప్యమందుం బళం సం గావింపగ దగ్ధవారో మఱియు నీసంఘమునన్
తెక్కు యం
టుం గన్గొంటిని వింటి నట్లును నింతంగింతయే చెప్పుటలో
శృంగారాహిక గాఢంబవలెఁబడినత్యభావమునన్.

మ. సరస్వతీయ రాధగాధము నారిశృంగీయమున
బానుకా
సూర్యమున్ దులసీప్రభావకళ, కావ్యార్థంబునన్
మీర తీ
పురమం దాడియట్టి నాటకములక ముఖ్యంబు లిట్టింక ను
త్తమరామ ప్రేమదర్శ మృచ్చకటి కాద్యంబుల్ ప్రయో
గించుకొ!

చ. పాటలలోడ నిండి రసభావవిహీనములై కథార్థభ్రం
నాటక మింక లేనిది యసాత్రపు నాటకముల్

క్రమంబుగా
మాటుమణుంగునట్లు రసమాధురి గల్గిన నాటకంబు లీ
పాటికి నైన నాడెపు భద్రము నీ కను బాలభారతి!

నీ. పాఠనీనుటతో బాట లుండుట బాగు
కాను కన్నడరీతి నొకమును
వంకర టెంకర కొంకిరి గజవిరి

నడకలపాటలు వినువదగును
అల్లరి పరిహాస మడచి పుచ్చుట మేలో, ప్ర
ధాన ప్రయోగముతో మానరాదు

వస్తువు కవిత, ప్రశోస్తము గానున్న,
యట్టి నాటకములే యభినయంపం

గోదెదను తానిచే నాటకులకు సంకు,
మునకు దేశమునకు ప్రేమ మనువుపడును

చక్కగా నుద్ధరింపుడి సరసకళను,
నన్ను మన్నింపుడి చిన్నవిన్నపమున.

కా. రాజాజ్యెలమాన్దయప్రముఖురారా నేమ్యుపాభివ్య పా
పారాక్షప్రభుమాత్రులై కుభులు లూపాల్లంకగా! కేతదు
ధారంబై తగు బాలభారతికి నిత్య శ్రేయముల గల్గుంగా!
కాళోగ్యాభ్యుదయము లీనటలకుం బ్రాప్తించుంగా
కైతెడన్.

పంచరత్నములు

(గద్దె రంగయ్య నాయుడుగారు)
శ్రీమదాంధ్రావని శివోదయ సరత్వ,
ములెల్ల శోధించి నిలిచినావు,
నిలిపి, సానలబట్టి, నేర్పుతో సనరించి,
నిర్దుష్టకాంతుల నిందినావు,
నించి, సంతసమున మించి శ్రేష్ఠము లందు,
కాస్త్రకవిధి నేర్పజూలినావు,
చాలి, భావము నొక సరసమా బహుచిత్ర,
హేదంబుగా గూర్చి యలకనావు,
అది ప్రాచీననాటకలలితకళను,
గోదాదేవి సహా మతీ గుండునాంధ్ర
యగిరియెడల దంపక బాలినావు,
బాధజనా శివ! పాపహృదాహరణ!
నీ. సటభిమానునియగు నరసింహరావు నీ
కనునల్లలను మెల్ల గాంచి నావు
నరసప్రదర్శనసంజీవి యనదెదగు,
సంజీవిరావును సాడినావు
కుభదాభిర కవేత్త జొన్న విత్తుల శేష.
నిరూప. బస విచ్చి కరచినావు
చైతన్యకృంగళాంబాభినయాలిం.
మమ్మరావు ప్రోవి యచ్చినావు
భావనసహజాదుల ప్రాభులైన
యట్టి సరత్వములం దెంచినన్ నీవు
నాటకోద్భవం నుతులమై నాటకున్నె!
బుధజనాశ్రయ! పాపహృదాహరణ!
నీ. తక్కుయత్వము వొంది తగ శోక మొప్పుదు
పుద్గాలకులజంతు మహితుడ డుండ
హాస్యభావణలచే నలరించి పొగడొందు
సత్యనారాయణ సరసుండుండ
మధురగాఢమూర్తి మనములం గరంగిండు
కుంపటపంపకంబు గుడిరియండ
భావాభినయముల బరిపూర్ణుడై యొప్పు.
వేంకటరామయ్య మెలసియండ
మీరు నేయంగఱుగిన భూరిసరకు,
నాటకకళాభివృద్ధి బలోపాటముగను
జెంది మీ దగు సత్కర్మ చెలరెగున్నె,
బుధజనాశ్రయ! పాపహృదాహరణ!

సీ. మధురస్వరము గల్గి మాటల జని గల్గి
రామసాధుడు మీ ప్రేమ గనియె
చల్లగా బాదు సుత్రావ్యకంఠము గల్గి
యంజయ్య మీకృప నలగఁగాంచె
రసభావములఁ బెంచు రమ్యవాక్కులు గల్గి
దైతావలంబు మీదయను గాంచె
రహివుట్ట భాషించు రసవంపద గల్గి
నాకాయబుండు మిమ్ము కేరఁగాంచె
తే. సరసనాటకకరులై పరఁగుట్టి,
మతియుఁ బెక్కుండు మిము కేర మనఁగఁగనిరి
వారిభాగ్యం బడేమనవచ్చునయ్య!
బుధజనాశ్రయ! పాపయ్యభూపవర్య!
సీ. అన్నివిధాల నాంధ్రుల సమాను బడకీర్తి
కేరంతరంబులఁ జేల్చుచున్నా!
బహుకళాభిజ్ఞుల పరఁగ నాంధ్రులఁ బటంచు
ప్రఖ్యాతి దిక్కులఁ బఱపునయ్య!
ప్రథితనాటకకళాప్రాజ్ఞు లాంధ్రులఁ జేల్చు,
సద్యశం బంతటఁ జాటునయ్య!
భాషాప్రసాదమహల్ పండితాశ్రయ లాంధ్రు
లను మాట భువి నిల్చి మనఁగదయ్య!
తే. నీరు చిత్తంబు విత్తంబు నెనరు నీరు,
దేశవిద్యాభివృద్ధికి దిద్దునయ్య!
దేవదేవుండు సంతృప్తిఁ జేరి నిన్ను
దీర్ఘముగ మన నాశీర్వాదించునయ్య!
బుధజనాశ్రయ! పాపయ్యభూపవర్య!

* * * *

నాయుడు సంఘసభలో జరువఁబడిన పద్యములు

(వైదురమాడి కేసరి రావుగారు.)

శ్రీ లలితబాలభారతి పాలకుఁడు,
మైలవరపు జమీనీలు మామ్యనకును,
మఱియు శ్రీమూరసేని సద్యశంజనకి,
రాజకేండ్ల పాపయ్యకాపు బహద
రాదిరుదుల నలరారు నవభువనికి,
అభిలక్ష్యముల నొసఁగుత వారియు, సిరియు!

ఈనాడును, కడుఁగూర్చి ప్రోవఁ దనరు
బాలభారతి సేవింపు ప్రాధాన్యుల
పథికపరిష్కాన్నియుల గృహ నాదరించి
సకలసభముల నొసఁగుతఁ జక్కపాసి!

భీమ, శమన, నరేంద్రాధిపతికలను
దాల్చి, సభ్యుల ముదమునఁ జేల్చునీరు
రసప్రదర్శనకాలం బసద్యశంబు
రహిని, నటసంహారద్రువునై, రంగసింహ!

గురజనాయకమయ, గూడపాటి నృసింహ
రావటంచు, మఱియు రంగసింహ,
మనము నభిలక్ష్యముల నమ్మరంబుగ నిన్నుఁ
బొగడుచుండు ముదము పాఠల నెదల.

సరసవాక్కుల రాగమార్గముల నెఱపి
గడియలో సభ్యులను మోదగరించుఁ జేల్చు
నేర్పరివి నిన్నుఁ బొగడంగ నేర్తునయ్య!
సుగుణగుణధుర్య! కంపట్ల సుబ్బరాయ!

మృదులవిశాస్యనంబును మించునలులు
కర్ణప్రేయంబుగా మృదుగాత్రమునను
గాన మొనరించి చిత్తముల ర్మిరఁగఁ జేయఁ
బాలదత్త పన్నులేటి అంజయ్య నీవు!

సరగ మంధర, రాధబాయ్, గర్భ, కమల
పాత్రములఁ దాల్చి యద్భుతప్రజ్ఞఁ జూపి
సభ్యులకు మెప్పు ఖట్టింపఁ నాలితీవు
రహిని దిరుమలనెట్టి నారాయణుండ!

చెలిగి లలిత, రత్నాభాయి, సీతప్రముఖ
పాత్రములఁ దాల్చి సభ్యులపారముదము
చెందఁజేసితి, తిరుమలనెట్టి సుబ్ర
హ్మణ్య! నాథాయణునివలె మానెముగ.

అచ్చముగ నాడుట్టియే వచ్చె ననుచు,
నలిగి నిన్నుఁగని మెచ్చినారు, కళ్య

లిత, వికర్ణప్రహేదుల ప్రకటకులు
సాంపు నేమందు రోబుక్కునుబ్బరాయ!

గాఢసమ్మోహనాస్త్రము ల్లావె నీరు
వాగ్మతధార లెన్నంగ విశేష వత్స!
విని "భరీ" యని పొగడని జనులు గలరె,
తుంగచలపతిరాయ! సంతోష మయ్య.

అభిలలోకగురుఁడు నాజగన్మాటక
నూత్రధారి భక్తములకుఁ జేలమి
నకలభము లానగి సర్వదా ప్రోమక
మీసమాజవిభుని, మిమ్ము నెల్ల!

* * * *

క. ఎవరినని పొగడుదును మఱి
యెవరిని మానుదును బలిర! యెల్లవిధములక
తగిన నటులఁ బ్రోచెడి మై
లవరవిభుని సద్యశము చెలంగుత దిశలక.

క. పాపారావుబహద్రుడు
ప్రాచకమును బొంది బాల
భారతి యయ్యెక
మామహద్దయధనము ను
ప్రాచముగాఁ గొనెడి ప్రాధభారతియయ్యెక.

క. ముట్టనాగుచిత్రాభినయ ను,
పుటవక్రస్వర్ణనూత్రపుంజితమనునీ
వటరత్నమాలికను ధీ,
పటుపాపవిభుండు బాలభారతి కొనఁగక.

కొ. ఇతోఽప్యధికసంపత్తి రితోఽప్యధికసమృద్ధిః!
ఇతోఽప్యధికకీర్తిర్భూయాత్తే పాపరాడ్విభో!

తే. సీ. ఎవరి కేరి భగవంతుఁ డిచ్చినాడో
వారునా రట్టి విచ్చుచున్నార గమక
మా కొనఁగదానిలో నీకుఁ గొంత;
చందురన కొక్క నూలిపో గంచుగద!

ఆంధ్రమాతృకాకవిత్వపుత్రుఁడు,
పండిత. పురాణం సూర్యనారాయణతీర్థులు

వ్యాయామవార్తలు

ఎన్. ఐ. ఏ. ఏ. లెన్నినపదములు

నిన్న పాఠశాలకు రామరావు దీర్ఘకావము రంగస్వామి
కృష్ణమాతృలతో దలుర్చివెరికిరి. విశ్వనాథన్ కలవద్దవక్కిని
అటను ప్రదర్శించెన. కాని రామరావుపాఠశాల మేమూరమున రెని
తేదీనందుకుటే ఓటము గాంచకలసివచ్చెను. కృష్ణమాతృ మొదటి
సంధియు గలుపుమీదనే దృష్టియొంది నిలువదతో నాడెన.
రంగస్వామి కలవద్ద ముదకుగ నే అదతోచ్చెను. అట రెండు నెట్ల
లోనే ముగిసెను. మిక్కిలిదబుర్లతో ఒక బంటు అటకురానిక
మును కంఠవంటయే గలిచినట్లు నిర్ణయింపబడెను.

స్కూల్ వివరములు

గలిచినవారు		ఓడినవారు
రంగస్వామి	6-3, 6-4,	రామరావు
కృష్ణమాతృ		విశ్వనాథన్

బొంబాయి నమ్రపరిసితులు

ఈ నమ్రపరిసితులు పనులలో ప్రవేశింపుచున్నారు

బొంబాయి, మార్చి 17:—ఈయనకుమన 3 మి
ల్లులు కొద్దిమంది మనస్సులతో పనివారంభించెను. మిల్లు అధికారు
మును నోటితోఁబెప్పినవారము కాలమందిపనివారంబు రకు
జనెరి మాత్రని త్రుచ్చుకొనుటకు వచ్చిరి. అధికారము వారిమా
లివారి కేయబడెను. ఈ మిల్లులందఱు పోలీసువారు రంగుగ్రాత్రు
లికికొనగా వారిమాత్రు వారిచ్చివేయబడెను. గల్లంతులు జరుగ
నేనా యని మిల్లుఅధికారులు భయపడుటవలన కొంతమంది
అ. రి. (ప్రెసిడెన్సీ) మేజిస్ట్రేటులకు వచ్చియుండిరి.

ఒక చిన్న గల్లంతు

తాతామిల్లులో అధికారులచిచ్చి మారి నేనుగార బుధ
వారమునా డీ అటకు పని చెప్పటచే కొంత గల్లంతు జరిగెన.
ఈ మాటతో పనివారందఱు కౌతుకపల్పి తాతామిల్లులై రాళ్లు
తేయుటకు ప్రారంభించిరి. కాని నెలకేనే పోలీసువారు వచ్చి
వారిని పోలదొరికిరి. (అ. రి.)

బొంబాయి మిల్లుపనివాండ్రకు

రాట్ట ములు

కాంగ్రెసు సంఘమువారు పడి వేల
రూపాయల నొసంగిరి

పనితీరి కరమున ఓడితేక కలమల మాడుచున్న మిల్లు
పనివాండ్రకు పని కల్పించుటకు రాట్టములను కొని యిచ్చుటకు
బొంబాయి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారు పడివేల
రూపాయల నొసంగిరి. (అ. రి.)

కలకత్తా కార్పొరేషను

కాంగ్రెసుసభ్యులు హెచ్చుగా ఎన్నుకొనబడిరి

కలకత్తా కార్పొరేషను సభ్యుల ఎన్నికలు నిన్న (17-వ
తేది) జరిగినది. మొత్తము 82 వార్డులకు 68 మంది సభ్యుల స్థాన
ములు లభి. వానికి 95 మంది సభ్యులునిలతిరి. వారిలో 48 మంది
పోటీలేకుండ ఎన్నుకొనబడిరి. 48 మందిలోను 46 గురు కాంగ్రె
సుపక్షమునాశ. ఇద్దరు మాత్రము స్వతంత్రపక్షమునాశ. 12
వార్డులకు 15 స్థానములకు 37 గురు పోటీ చేసిరి. వారిలో కాంగ్రె
సువారు ఏడుగురున్నార. ఓట్ల నిచ్చుట కర్తవ్యల శ్రీలు
హెచ్చుమంది ఓట్ల నిచ్చుట కీసారి ఏలనో రాతము. ఫలితము
రెండుమాడులోవారిలో తెలియగలదు (అ. రి.)

బేరిలి చైల్డ్స్ ప్రమాదము

మునిగిపోయిన చైల్డుబండ్లలోనుండి

మరిరెండు శవములు బయటికి తీయబడినవి

ఇంకను 12 గురు ఉండవలెనని అనుకొనుచున్నారు

బేర్లి, మార్చి 17:—చైల్డ్స్ సహాయసంఘమువారు కొన్ని
గంటలు కష్టపడి పనిచేయగా, మునిగిపోయిన రెండుచైల్డుబండ్లలో
ఒకవానినొక కేవల సహాయములకు మరిరెండుశవములు బయ
టికి తీయబడినవి. అందు ఒకటి శ్రీశక్తిము. 24 సంవత్సరములుం
డును. మరియొకటి పెద్దవాడైన మగవానిక. హిందువులవలెనున్నా
డు. చైల్డ్స్ కాలలో చనిపోయిన యిద్దరితోనూడ మొత్తము మృతి
చెందినవారిసంఖ్య 26 అని తేలుచున్నది. ఇంకను నీటిలో నే యు
న్న బండినితేకకెత్తుటకు కేవలము యీయడము పనిచేయు
చుచున్నార. వారివారి బంధువులను స్నేహితులను వచ్చి అడు
గుటలని యింకను 12 కేవలము యీబండిలో ఉండవచ్చునని అ
నుకొనుచున్నారు. మొదటిలో 50 మందిచనిపోయినవారిను వా
రకొంతవరకు అతికయోక్తి కావచ్చును. కాని యిటువంటి సహాయ
ముల దిట్ట జరుగునుగాన ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుదానిని
ప్రజలు నమ్ముదానిని భేద మున్నది. అనేకములైన శవములను
తీయుచున్నారని ప్రజలు గ్రామములలో చెప్పుకొనుచున్నారు.

కొద్దిపాటిగాయములు రగిలినవారు చైల్డ్స్ సహాయమును
పొందక గ్రామముల చెంత కేరుచున్నారు. ఈపాను గాక యీ
ప్రమాదమునకు మరియొక కెద్దియైన కారణము కలదా యని రేపు
కాభిధానముల విచారింతురు.

తుపానుయొక్క శ్రీచిత్ర

తుపాను అసామాన్యమైన తీవ్రముగలదని చెప్పుట కిం
దిద్దమునులే నిదర్శనములు.

బేర్లి కథకున్న లి. అర్. చైల్డ్స్ జంక్షనుస్టేషనులో చై
గానున్న వంటె కొంతభాగము కొట్టుకొని పోయెను. అస్తేష
ను ప్రక్కయున్న కొన్ని పామానుబండ్లు అచ్చటినుండి కొంతద
గముతో పరిగెడవారంబించెన. పాజువో పూరముండిఁబెట్టిక
తుపానుకు ఎదురుగావచ్చుచున్న ఎవర పంజాబుమెయిలుతో
యీపామానుబండ్లు డికోవనసేక కాని అచ్చటన్న పాముం
ట్టుకును వానిని పట్టాలనుండి తొలగించెను. (అ. రి.)

రంగూను మున్సిపల్ సభ

రంగూను, మార్చి 17:—ఈసభలో మున్సిపాటిల్
స్మియు ఒక మున్సిపల్ బోర్డు అధికారము క్రిందనుండ కలయు
నకలికార్వన మొకటి ఆమోదింపబడెను. మున్సిపల్ బోర్డులలో
నున్న ఎల్లెవూ పద్ధతియందయు మున్సిపల్ వారి అధీనముననే
ఉండికలెవరయు, వానినుండి కచ్చు అవామములో నూటికి 25
చొప్పున మున్సిపల్ నిధులక్రింద జరుగట్టవలెననియును,
మంజురప్రకటనలలో మున్సిపల్ వారి కేరములకు వివాదించుటకు
మున్సిపల్ బోర్డుల నేర్పాట్లు చేయవలెననియు తీర్మానము లా
మోదింపబడెను. (అ. రి.)

జాతీయ పక్షమువారి ప్రబలవిజయము

భారతశాసనసభలో పన్నులచట్టము నిరాకరింపబడెను

ప్రభుత్వ సభ్యుని ఆంధోళనము

ఉప్పుపన్ను రు 1-4-0 నొక న విధింపబడెను.

శ్రీ మాన్య 18:—ఈ దినమున స్టేటు కౌన్సిలు సభలో కార్యక్రమము ప్రారంభింపబడక పూర్వము సభ్యులలో చాల ఆందోళనము ప్రబలెను. నిన్నటిదినమున భారతశాసనసభలో త్రోసివేసివేయబడిన పన్నులచట్టము (ఫైనాన్సు బిల్లు) రాజప్రతినిధి శిఫార్సులో సభ్యుల సానుభూతి వలన సందేహము లేకుండునట్లు కారణము. రాజప్రతినిధి శిఫార్సు ప్రకారమున ఉప్పుపన్ను మొత్తము 1 కి రు 1-4-0 ల నొప్పున నిర్ణయింపబడి యుండెను. ఆచట్టముపై “భారతశాసనసభలో ప్రవేశ పెట్టబడుటకు” అని యుండెను. ఈ సందర్భమున నవలంబించిన ఈ క్రొత్తపద్ధతిని గురించి సభ్యులు చర్చించుకొనుచుండిరి. శిఫార్సు జేయబడినది నీ పన్నులచట్టమును తిరిగి ఈ దినమున భారతశాసనసభలో ప్రవేశ పెట్టెననియు అటులేనాచిత్యము స్టేటు కౌన్సిలులో దానిని చర్చించి, ఆమోదింపజేసెననియు తెలియుచున్నది ఉప్పుపన్ను రు 2-0-0 నుండి రు 1-4-0 కు తగ్గింపబడినందులకు కొందరు సభ్యులు సంతసమును దెలిపిరి. శిఫార్సు జేయబడినది నుండి మోటారు స్పిరిటు పన్ను తగ్గింపబడలేదు.

శ్రీ మాన్య 18 తరువాత—ఈ దినమున నార్థిక సభ్యుడు భారతశాసన సభలో శిఫార్సు జేయబడిన పన్నుల చట్టమును ప్రవేశ పెట్టుటకు మతిని గోరెను.

పండిత మోతీలాలు గారు, ప్రవేశ పెట్టుటను ఎదుర్కుచు, నిన్నసాయంత్రము ఈ బిల్లును నిరాకరింపగా తిరిగి ఈ దినమున ప్రవేశ పెట్టుట కనుమతిని గోరుట ఈ సభవారి సవమాంశరుచుట యని చూడెను. భారతశాసనసభవారు, డివిజను లేక శ్రీ, ప్రవేశ పెట్టుట కనుమతిని నిరాకరించిరి.

అ॥ మె॥

* * * * *
శ్రీ మాన్య 17:—ఈ దినమున భారత శాసనసభలో ఐదుగంటల సేపు తీవ్రమగు చర్చ జరిగిన తరువాత పన్నుల (ఫైనాన్సు) బిల్లును చర్చింపవలెనను ప్రతిపాదనము ఆధిక సంఖ్యకుల చేత త్రోసివేయబడెను. 40 మంది ప్రతిపాదనముగను 57 మంది అనుకూలముగను సమ్మతుల నొసగిరి. పండిత మదన మోహనమాశవాగారు బిల్లును ప్రాతికూల్యమునకును నడపెను. సర్ పుషపాత్రమదాసు థాకూరు దానుగారు, సభవారి సవలంబించుచున్న ప్రతికూల విధానమును నిరసించిరి. ఇట్టి విధానమువలన సభ్యులు బాధ్యతారహితులుగ న్నరించుచుండినను సభిపాయము వ్యాపించుననియు, భారతీయోద్యమాభివృద్ధికి భంగముగలుగుననియు సర్ మాల్కము హెయ్లీగారు సభవారిని హెచ్చరించిరి. నిరాకరించిన గ్రాంటును పునరుద్ధరించుట

శ్రీ మాన్య 17:—ప్రత్యేక తరముల యంతరిము సర్ బాసిల్ టాక్టెలు గారు, గతసోమవారమున సభవారిచే నిరాకరింపబడిన శాల్వగ్రాంటులను రాజప్రతినిధి పునరుద్ధరించెనని ప్రకటించుచు ఈవార్త వినుటకు సభవారిందరూ ఏకాభిప్రాయముతో నుడుగుదాచుచుండ రు యెంచుచుండినది నుడివెను. రైల్వే గ్రాంటునందు గావించిన 25 లక్షల తగ్గింపును, అటువలెగా సరి

దర్శనము గావించిన రు 100 ల తగ్గింపును ప్రభుత్వమువారికి కరించిరి. 67 కోట్ల పన్నులను రైల్వే శాఖలో 25 లక్షల తగ్గింపునకు తగ్గింపు సాధ్యమే. ఈ తగ్గింపులను తగ్గింపునకి దీనుకొని ప్రభుత్వము ఆర్థికబిల్లును ద్వైమాత్యము లేకనే అంగీకరించునెడల, రాష్ట్రీయ కష్టముల తగ్గింపులతోగా నింకను రు 1847100 ల మిగులును అని ఆర్థికసభ్యుడు నడివెను.

ఆర్థిక చట్టము

ఆర్థికసభ్యుడు పన్నులచట్టమును చర్చించుట కంగీకరింపవలెనని ప్రతిపాదించుచు, ఇదిగత దాని దెలిపిన కారణములే దెలుపుచు, కోస్తా సంకటలతోను, పన్నులతోను సభ్యులు నూచించిన మాట్లల సంగీకరింపబడెనని నడివెను. రాష్ట్రీయ కష్టములున్నంతవరకు కేంద్రప్రభుత్వమువారి ఆయాభ్యయములు రెండును సమయము నడచాలవు. దేశీయ ప్రతిష్ఠానాడ తొలగింపబడునెడల, అన్నిటికంటె అత్యవసరమగు రాష్ట్రీయ కష్టముల తగ్గింపులు కలుగుట వలననే నాకు దోచబడుచున్నది. మొన్నటిదినమున విల్సన్ గారు, ప్రభుత్వమువారు ప్రైవేట్ బిల్లుల నెట్లు తగ్గించినది గను, ఈ మొత్తమున తగ్గించుటచే, మన మొత్తములు యుద్ధకాలమున యంగీకరించెదను. దీర్ఘ కాలము వాయిదాలతో ఋణ మొనర్చి ప్రైవేట్ బిల్లుల ఋణమును దీర్చితిమి. తరువాత ఆర్థికసభ్యుడు ఆర్థికసభ్యులవారై తరువాత గావించు నాలోపాలను ఖండించెను. పరిపాలన ఆర్థికసభ్యులవారుగ నన్నదీయెను, అధికారుల సంఖ్యను తగ్గింపవలెననియు సైనికవ్యయము పర్యవసరముల దనియు, పన్నులు చాల హెచ్చింప బడెననియు నాలోపాల నొసర్చుట సామాన్యమయ్యెను. ఈ కారణముల యనుభవము నుడ గడిచియు, ఇతర దేశములలో పోల్చిచూచిన యెడల, నీ దేశమున పరిపాలన ఇంతవల్ల పన్నులతో నానుచున్నదేనని యాశ్చర్యము జనించుచుండెననియు ఆర్థికసభ్యుడు నడివెను. భారత ప్రభుత్వ చట్టముపైన, సెన్సార్స్ ప్రభుత్వ ప్రకటనలపై, విజిటువారు భారతదేశమున స్థాపించిన పరిపాలనా విధానము అశ్రద్ధావంతమనియు, ఇంతటి స్వల్పవ్యయకాలము విధానమును ప్రపంచ మిదిగత కాలమున నికమిద నెరుగజాలదనియు నడివెను. పన్నుల భారమును గురించి విచారించెదము. ఈ దేశమున పన్నులు సగటున రు 1 కి 2 పిల్లలగులు మాత్రమే. జపానులో సీసంపు 2 పాసల 12 పిల్లలగులు జావాలో 1 పా 12 పిల్లలగులు, ఈజిప్టులో 2 పా 8 పిల్లలగులు న్యూజిలాండులో 28 పాసలు. సామాన్యముగా జపానును జావా నేర్పునవలసి నదిగా జెప్పుచున్నాడు. ఈ దేశములలోకంటె జపానుపన్నులు శాల్వరట్లకము. 1913-14 నాటికి కంటె కర్మపులధరము నుడికి 70 మొదలు 80 లకు హెచ్చిన భూమిపన్ను అన్నెనెమోలు రేటుమాత్రము ఏమాత్రమును హెచ్చించడలేదు. అధికారులకు జేతనము లభించును ఆలోపణను జూడుదు. భారతదేశమున, హెచ్చుబీటల పుష్కలమునకు సంఖ్య చాల స్వల్పము. సైనికవ్యయమును గురించి నేనిదిగత కారణములము దెలిపితిని. ఈవ్యయము నింకను తగ్గింపవలెనని నేనంగీకరించెదను. కాని అందుకు కాలముపట్టును. వచ్చేరత్నమున నవి అవసరమొనరిక నచ్చును. నాకు వీరునుచువు ఆర్థికవ్యయము మాటలను పట్టుకొని నిమగ్నమవడని గోరెదను. మిగుల పరిపాలనాభారమును తగ్గించుటకు పన్నునెడల—ప్రభుత్వము మిగులవలనలవలన ప్రబలముగా తో జేసెదనని కొందరి భావలతోనుండును—అట్టి తగ్గింపుల సాధ్యముగాక పోవుటచే వారి మాటలను మిగుల భయము నెప్పులవలెనవును. అట్టి సూత్రముల ద్వితీయ తాగ్నతల గమనించి చర్చింపవలెననియు, ఉప్పుపన్ను రు 2 ల నొక న నుండి రు 1-4-0 నకు తగ్గింపును, అట్లుగానో కాబోవు లెప్పులము తిరిగి లోటులు సంభవించు దమ్మనియు ఆర్థికసభ్యుడు నడివెను.

పండిత మోతీలాలు గారు

పండిత మదనమోహన మోతీలాలు గారు, ఆర్థికబిల్లును చర్చించు కంగీకరింపరాదని యనిరాకరింపవలెననియు నడివెను. పన్నులచట్టమును నిరాకరింపబడెను. ప్రభుత్వమువారు రు 100 ల తగ్గింపును ప్రభుత్వమువారికి కరించిరి. 67 కోట్ల పన్నులను రైల్వే శాఖలో 25 లక్షల తగ్గింపునకు తగ్గింపు సాధ్యమే. ఈ తగ్గింపులను తగ్గింపునకి దీనుకొని ప్రభుత్వము ఆర్థికబిల్లును ద్వైమాత్యము లేకనే అంగీకరించునెడల, రాష్ట్రీయ కష్టముల తగ్గింపులతోగా నింకను రు 1847100 ల మిగులును అని ఆర్థికసభ్యుడు నడివెను.

సంగ్రహమున భారతదేశ మొత్తము సహాయములను నిరసించి అందుకు ప్రతిఫలముగా వచ్చిన సంస్కరణల తొలగింపులకు గురైనదియు నుండిరి. ద్వంద్వపరిపాలన భూమియొను. ప్రభుత్వ శాఖలకు భూమిసంక మార్చివేసిరి. మధ్యపరగజాలలో స్వరాజ్యపక్షమునా రాజకీయపక్షమున నిరాకరించిరి. దేగా లాలోనూడ నట్లే యొనర్చుబోవుచున్నాడు. అందుచే రాష్ట్రీయల తో ప్రభుత్వ పరిస్థితి లెంతవల్లనగునో మారిన సంతమందిరి. కేంద్రప్రభుత్వమునూడ ఉపయోగకరముగ నుండు కాలముకులె నెట్లొనకాలము జీవించినది. రాజప్రతినిధి కార్యనిర్వాహకసభ్యు లే, పన్నుల పన్నులను నిర్ణయించుకర్తయై ప్రభుత్వపద్ధతికంటె ముందైనది, అందుచే, కష్టమునందగు భాగము నాన్ వోటు యుగా నొసర్చి, భారత శాసనసభలో ప్రబల కెట్లొనకాలము నిర్ణయించుకర్తయై సమయమునా గమగలను. పన్నులపన్ను భారత శాసనసభవారిమాట నెగ్గవలెనని వారియొన యొగ మేమి? ఇట్టిపరిస్థితి సాగుటకు వీలులేదని గమనించి, భారత శాసనసభవారు చాలకష్టాయుక్తమగు కోరికను గోరిరి. ఈకోరికకు ప్రభుత్వముగ భూమి సరిగ్గా ప్రభుత్వ మతిత్రాగ ముగ నున్నది. ఇంతకంటె మరెట్లైన అధికారము నుపయోగింప జాలరని నాకు నుడివెను.

సర్. మాల్కము హెయ్లీ:—మే మెంతమాత్రమును నడువలేదు. నేనెప్పుడూ జెప్పుతేదు.

మోతీలాలు గారు:—నావాక్యములోని యభిప్రాయమునే జేకీయంగ సభ్యుడు వేరుకదములలో దెలివెను. భాగ్యతాయంత ప్రభుత్వస్థాపకు, దేశీయరక్షణ కర్తలే పోవుటయో, సాంఘిక విభేదములను అభ్యంతరము అని దేశీయంగ సభ్యుడు నుడివెను. ఈయంతముల జాటుటకు ప్రభుత్వపరిపాలనాసంస్థానలే తగు సాధనములు. భారతీయులు స్వాతంత్ర్యమున కర్హులు అగు, జాతీయమహాభావనిర్వహణమే నిరర్హము. అలెచోను ప్రభుత్వప్రభుత్వము అసత్య ప్రకటన గా నున్నది. 1929 నా లాగా ఎట్టిమాట్లూను నొసర్చబడలేదు. చర్చుగానూ కామన్న సభలో నుడివెను. ప్రభుత్వమువారికి ప్రైవేటులో, రాండులే విలువనూ వేరమునందు నూడి ఈవిషయమున మంచికర్తలన్నియు ప్రభుత్వపరిపాలనలో చర్చించి, దాని ఫలితము గమనించి ప్రభుత్వ సమస్యను పరిష్కరించు కార్యమును భారతీయులకును ఆంగ్ల ప్రభుత్వమువారికిని వకలివేరువలెను.

భారతీయులు, ఉప్పుపన్నుపండించుచున్న ప్రభుత్వమువారు తొలగించివేసిరి. అందుచే నీసభవారు ఉప్పుపన్నునకేమోతము సంగీకరింపజాలరు. ఉప్పుపన్నును నిరాకరించునట్టి కారణమునానన్న యెడల, ప్రభుత్వప్రభుత్వములలో నెట్టితగ్గింపు నొసర్చుటకు సభవారి కధికారముండవలెను. అట్టి అధికారము లేనంతవరకు, ఆర్థిక బిల్లును కంగీకరింపుదని మమ్మిగోరుటకు వీలులేదు. “భారత ప్రభుత్వ శాసనము నవలంబించి సంతకము—నాకు జేబులోనైన స్వల్పమగు మనస్సాక్షికి వ్యతిరేకముగ, నా ఆత్మగౌరవమునకు భంగపరచు గ—ఇప్పుడుగాని, ఇకముందుగాని పన్నులనిధిచు ప్రతిపాదనలను నేనేమోతమును బలపరచజాలను (ని ను దు వినుదు) మిగిల్చుచుచో భారత ప్రభుత్వ శాసనము తిరిగి తీసికొనుదు మేమందు అకేమోతమును విశేషించెదము. భారతదేశము నాగరిక రాష్ట్రమువలె పరిపాలింపగలచో మిగిల్చవలెను ప్రారంభించిన బూటకపు సంస్కరణల తీసివేసి నిజమును సంస్కరణల నొసగుదు” (వినుదు వినుదు),

భాగ్యతాయంత అమెరికాకు వెళ్లినప్పుడు, ప్రభుత్వమునా, ప్రభుత్వప్రభుత్వము సాగించబడున దొక్కటివేల ప్రభుత్వముననుడివెను. ఆమోత ప్రభుత్వము చూచుచో, భారత ప్రభుత్వ పుష్టి ఏమి? సగ్రామసమయమున భారతీయులు విజిటువారి సహాయ మొనర్చినపుడు, విల్సన్ గారు స్వయంస్థానమునాత్రిము నకు విజిటు ప్రజలంగీకరించిరి. కాని దాని నెప్పుడును అవసరము లేట్లేదు. “భారతదేశపు స్వామ్యము” అనుపేరితో ప్రభుత్వమును ప్రకటింపబడు గ్రంథము విజిటులలోని దేశదేశీయులకు కప్పిపుచ్చుచు వెలుపుచున్నది. ఈ నాగరిక ప్రపంచమున మోసపుచ్చుటకు మిగిల్చు చేయుచున్నాడు (వినుదు వినుదు) ఇది గాక, జాతీయమతితోను, సామాన్యసమాజములూను పొల్లొనుటకు అసౌకర్యించి ఇందును మెట్లెందుల ప్రమాదము చేదు. అట్టి సమాజములలో భారతీయభివృద్ధికు జేక కనుదేశీయుల బల మెంతమాత్రమునకేను. భారతదేశము అంగీకరించి అనుమతి నొసగనిది ఎన్నుకొనబడిన ప్రతినిధులెవ్వరూ వీరికంగీకరింపని నమోదన.”

తీరువారి మోతీలాలు గారు తాను మనస్సాక్షిగా పన్నుల చట్టము సంగీకరింప జాలనని నడివెను.

సర్. బాసిల్ టాక్టెలు గారి వాగ్దానము ప్రభుత్వ తరమునకు, మోతీలాలు గారికి, భారత ప్రభుత్వ మతివ్యతిరేకమునకు, మోతీలాలు గారికి, భారత ప్రభుత్వ మతివ్యతిరేకమునకు.

ప్రదర్శించెను. స్వరాజ్యపతీతరులను, స్వరాజ్యపతీతమువారితో గతియొద్దని తిరిగి పాపముచేసెను. అట్టివారు మానవజన్మ స్వరాజ్యపతీతమువారి నొనర్చిన ప్రతిభన ననుసరించినది నేనే అందులకు నేను గర్హించుచున్నాను. ఆ ప్రతిభన నేనే నింకను బలపరచుచున్నాను. కాని కామరూపములో కనుకూతములైన సభ్యునికలె వ్యక్తమౌచు చుచున్నాను గాని, స్వరాజ్య పతీత సభ్యునికలె వ్యక్తమౌచుచులేదు. తమ వరతులమైన సభ్యుల ముఖాంతో సమాకారమొనర్చుటకు వచ్చుటకు తప్పిరి. అదే ప్రకారము, తమకోర్కెలను వెలుపుచు తిర్యాగములచేచ్చిరి. అని అత్యధిక సంఖ్యకులచే నంగీరింపబడెను. జాతీయజ్ఞమువారే గాక, ఇతరులనుకూడ జాతీయజ్ఞముల కనుకూలముగ సమ్మతులనొసగిరి. అని ఒక వత్తుమూలాకోర్కెలుగావనియు, దేశీయులందరియొక్క కోర్కెలనియు అందువలన సుప్రసిద్ధము. అతిర్యాగములు చాల మితముగ ను, న్యాయముగ ను నున్నవేగాని, ప్రభుత్వమువారిచేత ప్రతిభుటించునట్లునర్చు నుద్దేశంతో ప్రతిపాదించ బడినదిగావు. ఏది యెట్లుగాను రాజ్యపతిధి పూర్వధర్మాధికారము వచ్చి తీరునను కారణముచే నాపత్తుమూలము ఈ బిల్లును నిరాకరింప నిశ్చయించిరి. అందుచే వేరేమీ ప్రతిపాదనలలో చర్చనరచుచు వోటింగునుజేయుట మొదలకనంతయు న్యధాప్రయానము; భారత కానికర్యముల సమయముల నిరాకరించుటలేదు. అట్లుజేయుటకు వారి కధికారము లేదు. సభ వారికే మాత్రమును అధికారములేని పరిపాలన సాగించుటగాను అధికారులకు భయము నుభూతమౌటను సభ వారెమోక్షమును అంగీకరింపకు. ఈ నూతనము సోమవార మానాడు స్థాపించబడినను విషయమును సంశయించుచుంటిని దేశీయులగఁగర్హించు నుడివెను. అందుకే వానమున మేములంబించి నవిధానమునకు ప్రతిపాదనలను అనుకూలముగ నుండే ప్రతిభావ్యాఖ్యానమునందును అందులో ప్రతిపాదనవ్యాఖ్యానములను మూలమే దేశీయులగఁగర్హించు నుడివెను.

మంగళవారము నుండియు స్వరాజ్యపతీతమువారు గ్రాంటుల సందర్భమున కిట్లనర్చుటను నిషేధించిరి. ఈలోగా, భారత సమాఖ్యకార్యదర్శి ముగ్గురివద్ద నున్నారు పార్లమెంటులో ప్రభుత్వరే మొనరుచు, తదితరముల కాలపరిమితితో జోక్యము వున్నాకొనమని ప్రభుత్వరే మొనరిరి. ప్రభుత్వమువారు తమ డిమాండులను విచారణనైన ప్రారంభి పతేదు. అంతయుగాను, కనిపించున ప్రకటించబడిన గెంటులందు కానన సభానిబంధనల సమయమున ప్రకటనము గలదు. బిల్లు ఏదేనిలో నున్నను రాజ్యపతిధి కిఫార్తు జేయవచ్చునని అందు గలదు. స్వరాజ్యపతీతమువారి ప్రాతినిధ్యమును ప్రతిభుటించుటగా నిట్లనర్చుట అనుమానము వోచుచున్నది ఇకమిడట ప్రభుత్వమువారు యంత్రమును కడలింపినజాము. బిల్లు ఏ నితియందున్నను రాజ్యపతిధి రిరకమొందెను అధికారముతో కాననమై పోవును.

మేము గోరెకొడుటలును సమావేశము వెంటనే వా ధ్యతామరే ప్రభుత్వముల కేర్పరుచుటగాను. అట్టి జాత్యును వెంటనే అంగీకరించుటకును, భారతీయుల ప్రతిభను తినిన సమాజము ప్రభుత్వపద్ధతిని ఏర్పరుచుకొన వీలొ య్యుటకు మాత్రమే రాంకుటెలును సమావేశమును గోరెమి.

అధికారియు నిరాకరించుట బాధ్యతాపాతముగ మెల గుటయని దేశీయుల గ సభ్యుడ నెను. ఒక వ్యక్తి మాయకవర్తనల కల్లు బాధ్యుడనున? అనువ్యయపట్టి కను మిమివ్వరచితి. అదానముమనగియుంచునది మిమి, వ్యయ మును నిర్ణయించునది మిమి. మాకోర్కెలవారము లేదు. మాకోర్కెల అధికారియులేదు మావ్యాపారి ప్రతిపాదన, మన యాసమ్మతిని బలపత్రముగ వెలుపుట కిద్దరింపబడెను. ప్రజలచే నెన్నుకొన బడిన సభ్యులందరును ప్రతిపాదన కనుకూలముగ సమ్మతుల నొసగవలసిని గోచరున్నాము.

భావూరు దానుగారు

గో పుకపాత్రులదాను భావూరుదానుగారు ప్రతిబోధ విధానము నెర్పిరి. పండిత మనమోహన మోక్షాని, పండిత మోక్షాని నెహ్రూ గార్లపాటిబాగు ఇట్టిచర్య నవలంబించి:పు డు ఇట్టిచర్యకేదో గొప్పఅవసరముగలదనటకు సంజేయములేదు. స్వయంసహాయమునాత్రమున నాతో సమ్మతము గలదు. కాని కార్యకప్రభుత్వమునకు వ్యతిరేక నొసగవలసిదని నాజాభిప్రాయము. కాని సభవారు వ్యయము గ్రాంటుల సంగీకరించుటచేతనివార నిష్ప డీకన్నుల బిల్లును నిరాకరించుట పరస్పరవిరుద్ధముగ నుండును. ఈ బిల్లునిరాకరింపబడి తుదకు ఏవిధమునో కానన మై:పుడు ఉప్పువన్ను రు 2 ల నొసగుచును, ఈ పన్నును రు 1-4-0

కు తగ్గించుట కధికారముండగా నిట్లు చేయుటచితముగాదు. ఈబిల్లును నిరాకరించినయెడల గలగు తీవ్రపరితాప గమనింప వలెనని గోచరున్నాము

ఫలితములు

సామాన్యము 5-80 గంటల వోటింగు వీక్షికోనుబడెను. బిల్లుకు చర్చించుట కంగీకరింపవలెనను ప్రతిపాదనకు 60 మంది అనుకూలముగను 57 మంది ప్రతిపాదనముగను సమ్మతుల నొసగు ఓచే నిరాకరింపబడెను. ఫలితము ప్రకటించబడినపుడు జాతీయ వాదుల వార్త పురుషులు చెలరేగెను.

ముందు చర్య

ఈబిల్లు కర్మికికేమను అధికారముతో స్టేటుకాన్సిలుసభ, లో ప్రవేశపెట్టబడుననియు, వీన్నెను ప్రాజెక్టు ను బిల్లు సందర్భ మున నెట్టిపద్ధతి యవలంబింపబడినో ఇపుడు నూడ నెట్టిపద్ధతీ యవలంబించెద రనియు వెలియుచున్నది. సభాకార్యక్రమ మంతటితో నుగిసెను. తిరిగి రేపు సమావేశమగును.

పన్నులబిల్లు కనుకూలముగ సమ్మతుల

నెసగినవారు

ఈక్రొది 67 గురు బిల్లు కనుకూలము గ సమ్మ తుల నొసగిరి:—గో గార్ల ను (ఫే జరు గర్. కనస్వామిశాస్త్రి; గో. పి. భామరాజుదాసు, విల్లును, బి. సి. బాబు, మాయుడు, బి. ఎ. దలాలు, మెన్సికా, కాటె, జుబు, బెల్లు, లి. బి. కాన్యాలాన, టూంబు, యూ సియా, భూమ్యును ఇబహిమనుక్, విన్ను అ. మెహుస్సేక్, కె. అహమ్మదు అలీ, బాబు, బి. సి. హాన్, స్టేమిగు, కర్నూలుబెల్లు, రుస్తుంజీఫిరమాంజి, గో. హాని స్థానియను, బాబాజీబ రసింహవే, కాల్కు, గో. హాని, చటర్జీ, గో. బాబిబెల్లు, గో. చార్మిబెల్లు, డా. ప్రాభువహా, కాల్కు, చూ. బెల్లు, టూంబు, ఎ. వి. వి. అశ్వరు, బట్టరు, మెల్లుకు కలిజాబెల్లు, గో. హాని మాన్ కీపుకీపు, బట్టరు, నవాబ్ గో. బాబాబెల్లు అబుల్ కాన్యాల, ఎన్. కె. సింకు, ఆల్లెక్, పిన్ను, గులాంహారి, ముక్త, రాజ్యశాస్త్రి, జోషి, కెన్సెన్ హీరాసింకు, అబాబ్ ఖాన్ అహ్మదు అలీఖాన్, మా. వి. అబుల్ కాసిం, బహ్ కలెజ్కు, హిందే, కె. వి. సమ్యక్ మహమ్మదు ఇస్మాయిలు, కర్నూలు గిడ్డిగార్లు.

ప్రతి కూలురు

ఈక్రొది 60 గురు ప్రతిపాదనముగ సమ్మతుల నెర్పిరి:—రామచంద్రబాపు, పటేలు ఎ రామస్వామి అశ్వంగారు, వెంకటపతిరాజు, జె. సి. కయోగి, కె. వి. రెడ్డి, నెల్లుగం కట్టి యారు, ఎ. కె. అచార్య దొర స్వామి అశ్వంగారు, ఎన్. సి. కెల్లాగి, రామశ్వంగారు, నవాబ్ బట్ట, జిలాబి, మాలిసన బట్టరు, ముర్తూ. కె. ఎన్. చందీయార్. డా. బాబాబెల్లు డి. వి. బెల్లి, యూబాబాను మెహరా, సర్దారు వి. ఎ. బట్టి, బి. సి. బాబు, టి. సి. గో స్వామి, అమలాభట్టు గాజు అలీ కనాన అబుల్ కేరిను కె. ఎన్. హె, మా. గో. కె. కేంబురయ్యుమిత్ర, ఎ. వి. అధియం కరు నేట్. గోవిందదాసు, నయ్యుమిషీర్ ముస్సేకెద్వా, ఎం. ఎన్. ఆ. సే. సమయలూ ఖాన్ కండిత మదనమోహన మోక్షాని, బాంబరాన, మోక్షాని నెహ్రూ క్యానచరణు పం డిత క్యానునాని నెహ్రూ, నవాబ్ ఇస్మాయిలుఖాన్ సి. ఎన్. రంగఅశ్వరు, డా. పువలూ. నెహ్రూ, చమన్లాలు, సర్దారు గులాంసింకు, గయ ప్రసాదసింకు. సింకారో ను, కర్నూరు ముస్సేకె, ఖాన్ మా. వి. మహమ్మదునఫీ, దాసు, మోక్షానిద లాబు, మహ్మద్ గంగూనదసింకు హేక్సెనాదసింకు, నారా యూదాసు, కండిత కృష్ణకాంత మోక్షాని. పండిత హాకీర శాధమిక్, మా. వి. మహమ్మదు యూబాబుయూసఫు ఇబ్రాహి డి. ఆర్. పూఖన్, చంబా, మియాన్ అల్లల్ హె, సర్దారు కర్నూసింకు, లాలా హ్యూరిలాబు గార్లు.

తీరుపులు

డాక్టరు గో, మహమ్మదు క్యామహమ్మదు తీరు పుడుగ నుండి. (అ. వె.)

మైలవరం బాలభారతీ సమాజము

ఒకముఖ్యునవరణ

నిన్ను రాగి రత్నయ్యగారు సమాజమువారికి వెండిగిన్నె ను వీరయ్య పంతులు గారికి చేతి కర్రను యియ్యగోరినపుడు దా నిని రత్నయ్యగారి పతమున శ్రీమతు జరుగుమిల్లిసాంబశిమూపు బి. ఎ. గానాసంగిరి. ఆసయమును మా ప్రత్యేక విలేఖరి బయ టికి వెల్లెనందున నిన్ను నిషయము సరిగా ప్రచురింపబడెనందు కు చింతించుచున్నాము.

స్థానిక వార్తలు

మైలవరం బాలభారతీ సమాజమువారి

వీడ్కోలు:—నిన్న రాత్రి మెయిము మైలవరం జమీనాదార్ శ్రీ బానూరా శివ పాపయ్యారావు బహువరు గారు చెప్పి పురిచుండి బయలుదేరి వెళ్లిరి. అప్పుడు మాకరెడ్డి బాంతా రావువారును డి. వేంకటరమణశాస్త్రివంతులు ఎన్. కృష్ణారావు వారును, జేమమ్మమాడి కేవగిరిరావువంతులు, చెరువూరి సత్య నారాయణ, జి. రామచంద్రశర్మగార్లును, అప్పాఅండు కంపెనీ వారు చున్న గు మరీంద్రుని మిత్రులును సెంట్రల్ స్టేషను కేగి రాజాగారిని పుష్పమూలాలంపురిగారివారి వీడ్కోలిచ్చిరి. వీడ్కు ట పూసెంబరుబండిలో సమాజమువారిందరును గూడ వెళ్లిరి.

శ్రీలవణానందస్వామి

చెన్నపురి గవర్నరుగారి ముదిరమున ప్రదర్శనము

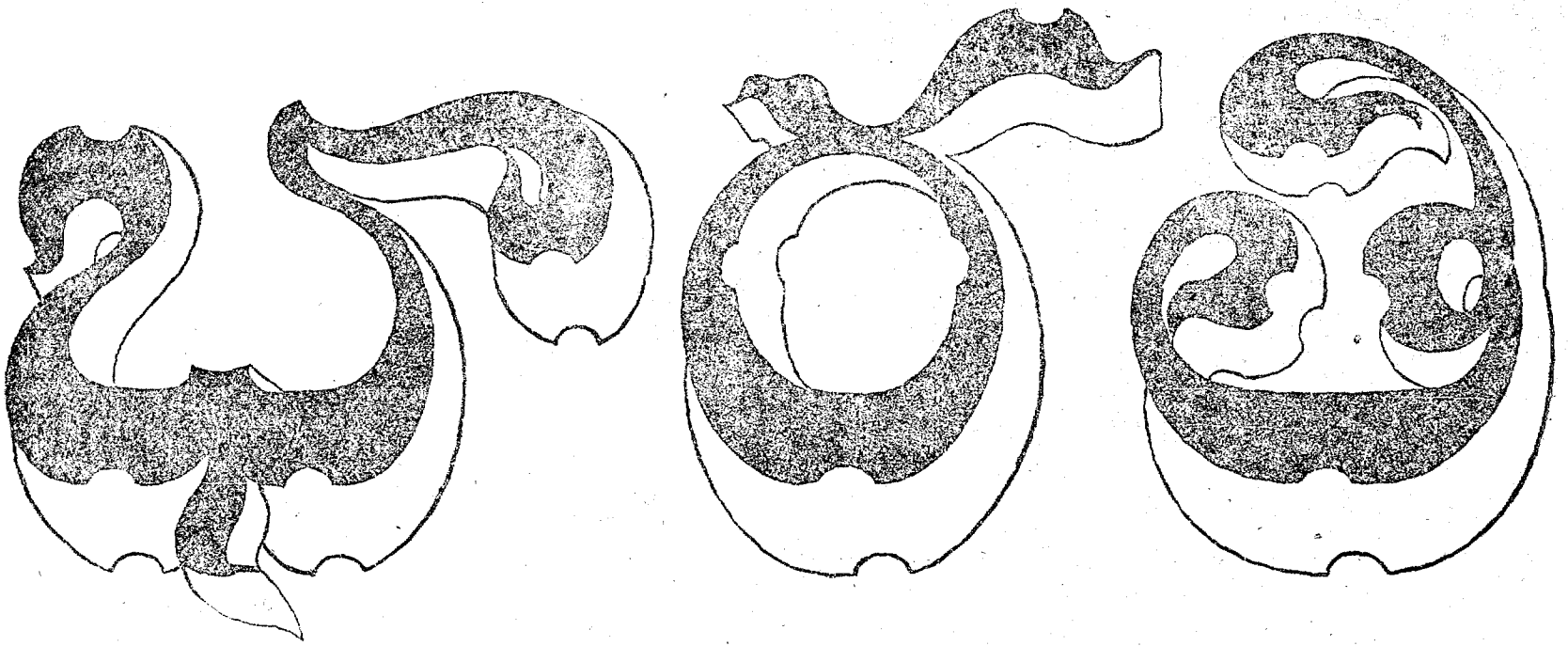
గవర్నరుగారి ముదిరము: క్యానిస్ట్రాటోర్యోగి కోరిక మైలవరం బాలభారతీ సమాజమున నిన్న (17 వ తేది) స్వామి లవణానంద చికిత్సా ప్రదర్శనము గానిం చెను. చోవువారులు పరిజ్ఞాన వారి టెంబులములవారు మున్న గుజేరియు లందగును వచ్చిచూచిరి. “కార్యదీక్ష కుచికుభర మున్నుకుచాని నన్నిటిని అవలంబించుటలో పాశ్చాత్యుల ననుక రింప వచ్చునుగాని మద్యపానము పాశ్చాత్య మట్టులను కాన్యకు మున్నుకు దుర్వ్యసముల నవలంబించుటలో మూర్ఖము వారి నాకరింపకూడదు. ఈమధ్య స్వయముల రావలప్రసాదముగా ని రామప్రసాదములు కావు వానిని పాశ్చాత్యులు మూత్రమే భరింప గలుగుదురు. వీరలకు భారతీయులం కన్వపకి పంచేసి ఆంబిషులన్న వస్తువులది పోషించుటకు ధనమును మున్ను కొనవలెను. అప్పుడుండ కలిపిన నీల త్రాచు అసిటిని వాసికా కంఠములనుండ వీల్చి డ్రానముచేయుట మున్నుకు చికిత్సలవలన చుట్టకలప్పుడు, పాపము పీచ్చును, కల్లుసారా త్రాచును, ఇన్నగు దుర్వ్యసములను ముఖముగా నవలంబింపవచ్చును. కాన మారిపద్ధతి నెక్కోని మీ బంధుమిత్రులకు గూడ నేర్పుడు. అటుచేసిన మీరు మానవులకు యెంది ఉపకారము చేసినవారలందురు. ఇటుల చేయుచులన మీరును వారును గూడ ఆగో గ్యమతులై సౌఖ్యము ననుభవంప గలుగుదురు” స్వామివారికి బోధించెను.

సం॥ రా॥ శానననభ

తాలూకాదారులును స్వరాజ్యవాదులునుకలియుట

ప్రభుత్వము ఓడిపోవుట

అక్టో, 17 మాన్:—లాబు రివిన్యూ, సర్వే సెటిల్ మెంటుల క్రింద మొత్తము డిమాండు రు 6, 62, 832 ను వదలి వేయలేనను తీర్మానమును మూడు విటల చర్యలగిరి పిదప సభవారామోదించుటచే ప్రభుత్వముకు గొప్పవ కాశము కలి గెను. ఈ తీర్మానమునకు 18 ఓట్లు ప్రతిపాదనము:ను 50 ఓట్లు అనుకూలముగను తచ్చెను. ఇది ఆర్థికరింధానములకు తమకు కలిగి ప్రభుత్వమునని స్వరాజ్యవాదులు చెప్పుచున్నారు. స్వరాజ్యవాదులును తాలూకాదారులును అనుకోకుండా కలి యుటచే ప్రభుత్వమునకు, ప్రజాపయము కలిగెను. ఈరాష్ట్రము లో నున్న టెంపరరరీ సెటిల్ మెంటు కేమాత్రమును యిష్టములేని తాలూకాదారులు వారి యసమ్మతిని దెలుపుటకు దృఢరీత్యులై యుండిరి. కాని శ్రాత్ర సెటిల్ మెంటు చేయుటకై బడ్జెటు చేసిన 2½ లక్షల మొత్త మును గ్రియకుటనుకూతము బిడ్డకొనబడిరి. ఇట్టి వీరినిష్పత్తి ము జూచి మొత్తముగా నిరాకరించుటకు తమకిది యోసయమునని కలించి స్వరాజ్యవాదులు తాలూకాదారులు తమకిప్పుడు సాయ పడలేని ఉత్సాగులతో కలిసి డిమాండునుకయెను ఆమోదింప జేయుదును:బెకరించిరి, స్వరాజ్యవాదులను ఉద్యోగులలో కలియకుండ జేయుటకై తాలూకాదారులును స్వరాజ్యవాదులతో కలిసి మొత్తము డిమాం డును త్రోసివేయుటకు సమ్మతి:చిరి లాబురీవిన్యూ క్రింద మొ త్తము:మాండు 86½ లక్షలయ్యెను. ఈ గానింపబడి ఆమోదింప బడిన తగ్గింపులు 7½ లక్షలయ్యెను కేకి నడిమాండు స్వరాజ్య వాదులధ్యుంకిర వచ్చి:పుటిని కొన్నిలవారిచే ఓటుచేయ బడెను”(అ. వె)

సచిత్రమాసపత్రిక.

ప్రతి చంద్రమాసాదిని ప్రచురింపబడును

చందా సం॥ ౧ కి రూ. 6-0-0 విడిపత్రిక వెల రూ. 0-10-0.

మాదిపత్రిక గోరువారు అణాలు 0-10-0 సాంపులు పంపిన పంపబడును. ఉచితముగ పంపబడదు.

మాదిపత్రిక తెప్పించుకొన్న తర్వాత చందాదారుగ చేసినయెడల ఆ సొమ్ము మినహాయించుకొని తక్కిన సొమ్ము మాత్రము పంపవచ్చును.

చిత్రలేఖనము - పటములు

ప్రతి సంచికయందును మూడు నాలుగు రంగుల చిత్రపటములు ఇతరపటములు ప్రచురింపబడును

ఫాల్గుణమాస సంచికయందు గొప్పగొప్పవారిచే వ్రాయబడిన విషయములు చాల గలవు

కళింగమండలి యాంధ్రులు - బుర్రా శేషగిరిరావుగారు యమ్. ఏ. యల్. టి. దివ్యదర్శనము - వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు, ఆంధ్రవాఙ్మయమున నాంగ్లసారస్వత ప్రోద్బలము - దేవులపల్లి అప్పలనరసింహంగారు, ఎమ్. ఏ. ఎల్. టి. భావతరంగములు - శేషాద్రిరమణకవులు, ప్రాచీనాంధ్ర లెవ్వరు? ఆర్యులు కారా? - చిలుకూరి వీరభద్రరావుగారు, సుశీలారూపములు - పారసంది జగన్నాథస్వామిగారు, ఎమ్. ఏ. ఎల్. టి. చిత్రలేఖనము భవిష్యపాటి రామసోమయాజులు గారు, బి. ఏ. ఆంధ్రులు - న్యాయమూర్తి శేషా రామేశంకంతులుగారు, తెలుగుమాటలతెన్నులు - విద్యాన్ గరిమెళ్ల సోమన్నగారు, ఎమ్. ఏ. ఎల్. టి. భర్తృహరి-చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహులుగారు మొదలగువానివ్యాసములు ముద్రితములు.

చిత్రపటముల వివరము

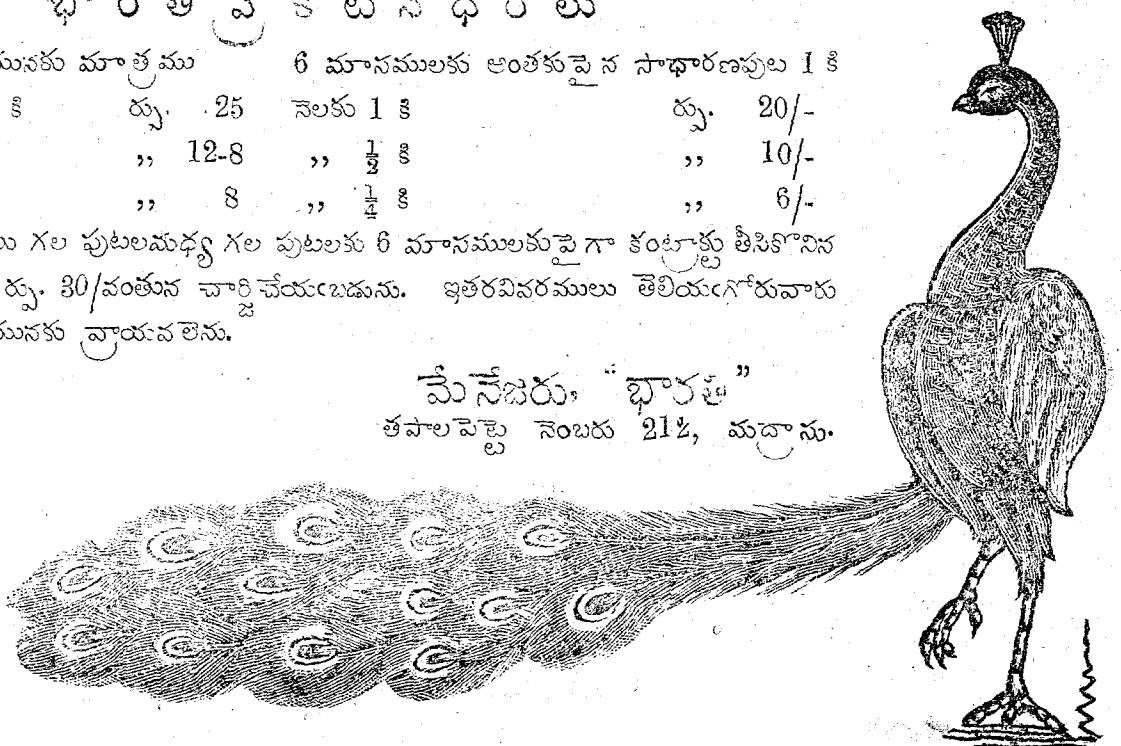
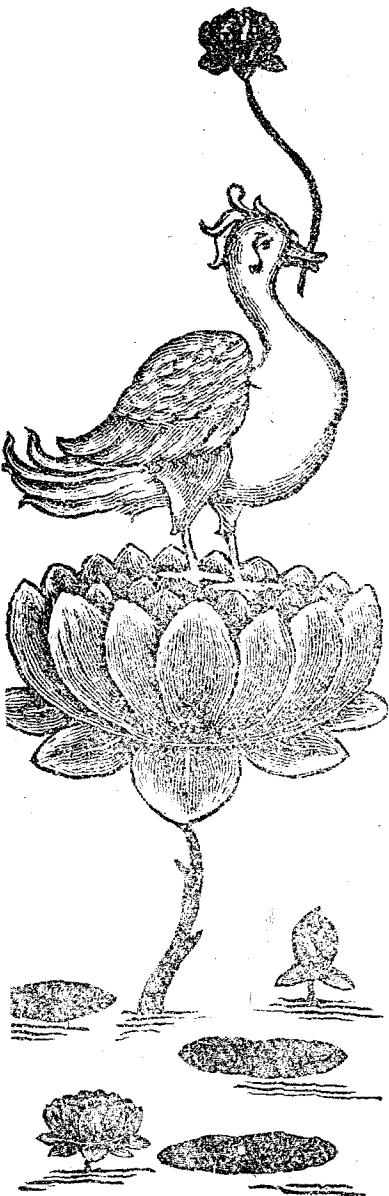
రంగుల పటములు:-బుద్ధుడు, బుద్ధుని వివాహమహోత్సవము. ఇతరపటములు:-మాయాదేవి స్వప్నము, బుద్ధుని ప్రథమగరప్రవేశము, అశితముని భవిష్యత్కథనము, బుద్ధుని భార్యాస్వేషణము, స్వర్ణపంజరబంధము, బుద్ధుని నగర విహారము, బుద్ధుని ప్రబోధము, విషాదము, సంసారవిసర్జనము, మహాత్యాగము ఇంకను ఇతరపటములును గలవు.

భారతి ప్రకటనధరలు

ఒకమాసమునకు మాత్రము	6 మాసములకు అంతకుపైన సాధారణపుట 1 కి
సాధారణ పుట 1 కి రూ. 25	నెలకు 1 కి రూ. 20/-
„ 1/2 „ 12-8	„ 1/2 కి „ 10/-
„ 1/4 „ 8	„ 1/4 కి „ 6/-

వ్యాసములు గల పుటలమధ్య గల పుటలకు 6 మాసములకుపైగా కంట్రాక్టు తీసికొనిన పుట 1-కి నెలకు రూ. 30/వంతున చార్జి చేయబడును. ఇతరవివరములు తెలియగోరువారు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

మేనేజరు, "భారతి"
తపాలపెట్టె నెంబరు 21½, మద్రాసు.

ప్రభుత్వసభ్యులు కొందరి ప్రోత్సాహమునై, హైందవ
సనాతనభయందు ఉపన్యసము నెట్లీయుంపవలెననియు, అట్లుంచి
గాని మదరాసు రాష్ట్రోకాశ్రమ తగ్గదనియు, ఇచ్చటి శాసన
సభ్యులచుట్టి శాసనసభ్యులకు కొందరకును, భారత ప్రభుత్వ

సభ్యులకును తండ్రి వాడైన పంపిరి నేను వింటిని. కాననసభ్యుల తో నాలోచింపక వారికి తంపిరి బంపుట యనుచితముగ నున్నది. ఆవిషయమై చర్చింపవలెనని నాతలంపు అని సభ్య మూర్తిగారు చెప్పిరి.

గా. సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు.—విశ్వవిద్యాలయ ప్రతినిధిగారి యుపపాదన సక్రమమైనదిగాదని నేను మూడుకారణములవలన తలంచుచున్నాను. మొదటి దేవున, తంపిరి ఎవరును బంపియుండలేదు. రెండవ దేవున హైందవ కానన సభలోని వైవాన్య బిల్లున కేమైనదో ఆ సభ్యు డెరిగి యుండేనేని, ఇక్కడనుండి పంపిన సంకేతములన రాజధాని కి నష్టము గలగలేదని విదితమగును. అదియునుగాక ఈ విషయమును గూర్చి అవసరము చర్చింపవలసిన నిమిత్తమును లేదు. వైవాన్య బిల్లుగూడ పరిష్కరింపబడినది. కనుక సభ్యుడు ఇష్ట పడుచున్నో ఈ విషయమై ప్రత్యేకముగ నొకతీర్మానమునే ప్రవేశపెట్టవచ్చును. ఈ కారణములవలన ఈ యుపపాదన క్రమముగాదని నేను ఆక్షేపించు చున్నాను. ఒక యుద్ధాచారణమునుగూడ తీసికొందును. స్వరాజ్యపక్షపుసభ్యులు ఇచ్చుట ఇరువురున్నారు. వారొకవేళ వైవాన్య బిల్లునుగూర్చి హైందవ కానన సభలోని స్వరాజ్యపక్షపు సభ్యులకు సలహా నొసగి యెడల మనము ఆక్షేపించ వలసినదేనా?

రామలింగారెడ్డిగారు.—ప్రభుత్వమువారు ఆ సంకేతమున సంకేతములు చేసియుండవచ్చును. వారి యుద్దేశ్యములను నేను ఆక్షేపించుటలేదు. కాని ప్రభుత్వపు సభ్యులు ఏల ఇట్టి వానిలో పాల్గొనినో తెలిసికొనిన చాలును.

గా. రామస్వామి అయ్యగారు.—ప్రభుత్వసభ్యులు తమంతట తాముగ ఎవరికదవకునె కల్గి సంకేతము చేయించినట్లు నాకు తోచదు. కాని వారు ఆ పనిని మాత్రము ప్రోత్సహింపరచిరి. ఇతరులు ఎక్కువమంది సంకేతము చేసిని బాగుగ నుండుననియు కూడ వారు తలంచిరి.

సభ్యమూర్తిగారు.—గా. రామలింగారెడ్డిగారు తంపిరి పంప లేదని చెప్పిరి. తంపిరియైనను, ఉత్తరమైనను, అందలి స్వభావము ఒకటియే. కాననసభలోని అధికారతర సభ్యులు హైందవ కానన సభలోని అధికారతరసభ్యులకు సంకేతము పంపుటకును, ఇచ్చుట ప్రభుత్వపు సభ్యులు అచ్చటి ప్రభుత్వపు సభ్యులకు పంపుటకును ఎంతో భేదము గలదు.

గా. సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు.—సర్, వై. కృష్ణగారికి తంపిరి బంపినట్లు నాకు జ్ఞాపకము లేదు.

సభ్యమూర్తిగారు.—గా. రామలింగారెడ్డిగారు బాగ్రత్తగ మాటలాడుచున్నారని నాకు తెలియును.

గా. రామలింగారెడ్డిగారు.—బాగ్రత్తగ నుండినను, నేను నిజమునే చెప్పితిని.

సభ్యమూర్తిగారు.—ప్రభుత్వసభ్యులలో నొకరుగ నుండి గా. రామలింగారెడ్డిగారు సమర్థించుట.... [తరువాత కొన్ని మాటలు సరిగా వినిపించలేదు.]

గా. సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు.—అనంతము తోచినంతకన్న కొంచెముకాలముగూడ నేను ఈస్థానమునందుండను.

సభ్యమూర్తిగారు.—ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానము ఆ మలులో నున్నంతకాలమును లామెంబరుగారికి దిగులులేదు. హైందవకాననసభ్యుల యభిప్రాయములకు బలముగలెందుటకు ఆ సంకేతము పంపబడినది. తీర్మానమామన ప్రవేశపెట్టవలెనన్న వ్యవధి నుండదు. ఇట్టివిషయములను గూర్చి తీర్మానములను ప్రవేశపెట్టుటకును అనకాళము లేదు.

ప్రభుత్వసభ్యులు ఇట్టివిషయములలో పాల్గొనవచ్చుగాయని సి. వి. వేంకటరమణ అయ్యగారు అడిగిరి

మాంటాగూ- ఘమ్మ ఘడ్డ నివేదికలో నట్టియవకాళము గలబడినది గా. సర్ భారల్లు టాడ్వంటరు గారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి.

సభ్యమూర్తిగారి యుపపాదన సరియైన దూపమున లేదనియు, దానిని గూర్చిన అవసర ప్రాముఖ్యము లేదనియు అభ్యుదాలు చెప్పి ఆపుదల యుపపాదనకు ఉత్తరవును నిరాకరిం.

న్యాయ, కార్యనిర్వాహకశాఖల విభజన

న్యాయకార్య నిర్వాహకశాఖల విభజనను గూర్చిన నివేదికను కాననసభా కార్యదర్శి సమర్పించెను.

నివేదికపై ఉత్తరవులు గావించుటకు పూర్వము, అధికారతర సభ్యుల వర్చకై ఒక దినమును ప్రత్యేకముగ వినియోగింపవలెనని ఆమంచర్ల కృష్ణారావుగారు కోరిరి.

సాధ్యమైనంతవరకు ఒకదినమును ప్రత్యేకించెదమనియు, సమయమున, దానివిషయమై ఎవరైన నూచనలుగా

యింప దలచునెడల తమకు లాభకరముగనే యుండుననియు గా. రా. మెంబరు ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను.

బడ్జెటుగ్రాంటులు

అంతట బడ్జెటు గ్రాంటులపై మరల చర్చ ప్రారంభమయ్యెను.

జిల్లా కలెక్టరుల ప్రయోజనపు ఖర్చులకై ప్రత్యేకింపబడిన రూ. 1, 26, 700 ల నుండి రూ. 25,000 లను తగ్గింపవలెనని ఆమంచర్ల కృష్ణారావుగారు ఉపపాదించిరి.

కలెక్టరులు గ్రామములు సరిగా తిరుగరనియు, ప్రజల కష్టములను సరిగా తెలిసికొనజాల కున్నారనియు, రైల్వే స్టేషను లుండు గ్రామములకు తప్ప మిగిలిన ప్రాంతములకు వారు వెళ్లుటలేదనియు సి. వి. ఎస్. నరసింహారాజుగారు చెప్పిరి.

సి. సి. ఎలిరాజులునాయుడుగారును (గుంటూరు) పై యుపపాదనను బలపరచుచు, తమ గుంటూరు జిల్లాలో 2 సంవత్సరముల కాలము లోపున 18 మంది కలెక్టరులు మారిననియు చెప్పిరి.

తీర్మానమును వోటుకు పెట్టగా 42 మంది అనుకూలముగను 42 మంది ప్రతిపూలముగను వోటు చేసిరి.

సభ్యులు రెండు వైపులను సమానముగ నుండినందున, అభ్యుదాదు తనసవతిని ప్రతిపూలర పక్షముననే యొసగెను.

ఆమంచర్ల కృష్ణారావుగారి యుపపాదన నిరాకరింపబడెను.

పోలింగువింతలు

కృష్ణారావుగారి యుపపాదనను బలపరిచిన సి. సి. ఎలిరాజులు నాయుడు గారు వోటింగు వచ్చునప్పటికి తాము బలపరచిన యుపపాదనకే ప్రతిపూలముగ నొసగిరి. వారు ప్రతిపూలముగ సభ్యులి నొసగుటకు లేచినపుడు ఆపోజిషను పక్షమువారి కి అశ్చర్యము గలిగినందున, కరతాళధ్వనులు గావించిరి.

పై యుపపాదన నిరాకరింపబడిన పిమ్మట రూ. 1, 26, 700 ల నుండి రూ. 10 లను తగ్గింపవలెనని ఏ. రంగనాథం మొదలగువారు ఉపపాదించిరి.

బిక్కిని వేంకటరత్నంగారు పై యుపపాదనను ఆమోదించుచు ఆంధ్రమున నిట్లుచెప్పిరి. ఈ సమయము విషయమై గ్రామములయందు చాల బాధగలుగుచున్నది. నేనును కొంతకాలము గ్రామమునగలుగనంటిని. నేను అవస్థపడినాను. గ్రామములకు ఏ అశీసరువచ్చినను మనసములు సంతెయిలు చేయవలెనని యున్నది. సంతెయిచేసి వానికి తగినట్లు బిల్లులను పంపినపుడు నబ్బు ఇవ్వక “ఈ మామూలకాలకును ఇంతెడబ్బు ఆయినదా” అని అడుగుదురు. అదియును గాక. ఈ కాలమున ప్రతివస్తువును కొరతవున్నది. అశీసరులే తమకు కావలసిన వస్తువులను తెప్పించుకొనుట యుక్తముగ నుండును. మనసములపైని బాధ్యతను తొలగించిన భాగుగనుండునని తలంచెదను.

వెంకట రత్నంగారు గావించిన నూచనలను గూర్చి రివి న్యూగభ్యుదాక విచారణగావించుట యుక్తముగ నుండునని కృష్ణారావు గారు చెప్పిరి.

తీర్మానమును వోటుకు పెట్టగా నిరాకరింపబడెను. సభ ఇంకను జరుగుచున్నది.

“స్వరాజ్య” పత్రికపై కేసు

ఎలెక్షను కోర్టు తీర్పు

కానననిబంధనమును గోరుట

నిన్న మధ్యాహ్నము ఎలెక్షను కోర్టును ఈ ఘోషానంతరము సమావేశమై పీఠవ ‘స్వరాజ్య’ పత్రికాని పాపజనకము ను మూలపాపమును కొద్దులాదరణ చేయునైంద పంపిన పోలీసువై వచ్చిక ప్రత్యుత్తరముపై యీ కోర్టు తీర్పును గావించిరి. ఆసమయమున ఆడ్వోకేటు జెనరలుగారు గూడ నుండిరి.

అతీర్పు యిట్లనియుండెను:—బుధవారము 12 వ తేదీని ఒకటవ ప్రతివాది ఏ. రామస్వామి మొదలగువారి కి కేసును ఈ క్రిత కేసు మూ. జె. టి. గాంటు గారు క్రిందటి నెల 21 వ తేదీని స్వరాజ్యపత్రిక యందు ప్రచురింపబడిన ఒక బ్యాంకరాజుగారిపేరికి.

ఈ కోర్టుపై పెట్టబడినదాని గాని ఆ బ్యాంకరాజుగారు లేనిమాట విడిచి కాని ఆసమయమున కేసు విచారణ జరుగుచున్నపుడు యేకపక్షిక గాని దానిని గూర్చి ప్రస్తావించుట యుక్తము గాదని నేను తలచియుంటిని.

ఆడ్వోకే నేరమైనను ఈ పోయినను అట్టి విమర్శములకు గాని స్వాంతిపాపమునకు భంగము గల్గునను విషయమున

మాత్రము శంకహాళ నక్కురలేదు. ఇప్పుడీ కేసులో ఈ విషయము గానవచ్చినమాట గలబడినప్పుడు, కాని విచారణమున కొకటి తీర్చి విమర్శము వచ్చినపుడు ఆ సమయము విచారణలో చాల గమనము గలబడుచున్నది.

మాత్రమును ఆంధ్రోత్తర కరమకు నేను విచారణలోనున్నపుడు అట్టి విమర్శములు చేయుట వ్యాజ్యభక్తి నిధానియై లభ్యమగునని నుండెను. గ్రాంటు గారి విషయమును నూటి దెలిసినపుడు మేమేదని ఇచ్చితిమిని వినియుండెను. ఈ విషయముపై అట్టి ప్రతిపక్షము గావించుటవలన రిజక్టుయింతున యేమైన ప్రత్యేకముగ నష్టముగల్గెనని వ్యాజ్యలాది బాధితుడు దెలుపని కారణముచేత యీ విషయమును నూచించుట ట్లు మేము వదలియుండవచ్చును. కాని అట్టి విమర్శలను ఆమహన్నయెడల తరుచు బంజుటదే ఆక్షేపం కరణముగ నుండునని తలంపవలసియుండెను.

ఈ విషయమున స్వకముగ చర్చినిగొనుటకు అధికారమున్నదా అను విషయము వచ్చునని మేము ఆలోచింపవలెనను. ఇట్టి తిరస్కీలులలో మేము స్వరాజ్యపత్రిక సంపాదకులకును మాద్రాపక్షిలకును ప్రతిపక్షిలకు గూడ నోటీసులు నిచ్చి యుంటిమి. ఇంతేగాక యీ విషయముపై ఆడ్వోకేటు జెనరలుగారికి గూడ దెలుపని నోటీసు పంపియుంటిమి. నటికి నోటీసులు త్రిగి రాకముందే స్వరాజ్యపత్రిక సంపాదకులు మాద్రాపక్షిలకు ప్రకటన కర్తలు చాజర రుట లేవని కను, యీ కోర్టు కిట్టి అధికారముగలవా అను విషయము దెలిసిన యీ కోర్టు రిజస్ట్రార్లకు తెలుపబడెను. వారు తేరుబాదము యీ కోర్టు కేసున కోర్టు నిరాదరణ గలది కిట్లించు నధికారము గలదా అనియే గావచ్చును. ఈ వాదము మంచి బలమైనదే గావచ్చును. కాని సంపాదకుడు ప్రతిపక్షిలకును యిక్కడకు వచ్చి వాదించియెవల యుక్తముగ నుండెడిది నూ అభిప్రాయము ఈ విషయమున మే ఆక్షేపం తీర్చాని చిన దానిని గూర్చి యిదివిధమునయే అభిప్రాయముగాని దెలుపుట యవసరముగా. జరియొక విషయమేమనగా అప్పటికిన్నె శుద్ధకోర్టు హైకోర్టుకే యిట్లు వ్యాజ్యపరిపాలనమును ఆమోదముగలుగలేనపుడు పోలీసులు కేసునుండు కధికారము గలదా అనియే ఆ విషయము చూడ కేసునువిమర్శింపయే యున్నది. ఏకేసులో నైను హై కోర్టు కిట్టి అధికారమును, గవర్నరుకు ప్రభుత్వములలో లాభింపవల బ్యాంకరాని, అందుకు సంబంధించి పోలీసుని గలగలేవలెను. ఈ విషయమును గూర్చి మేమేమి గావించి చాలవారము చేయుటవలన నేనిది యేమి ప్రయోజనముండదు.

స్వామ్యకాననము గూవలెను

అట్టి పోర్టును ప్రకటింపి నోటీసు ఇచ్చినవిధమున గూడ అభ్యుదాదులకు తాత్పర్యముగా విచారణమైన దెలుపవలెనని యిట్లు కోరుటలో ఆ కోర్టుకధివాని యుక్తముగా వాడు విషయమును దెలియజేయు. ఇట్టి కోర్టును చరమ జరిగినవిధమున విమర్శయే వ్యాజ్యము గలగలేదు. అంతముగ నేను అభిప్రాయమున్నది. ఇంకొక మాట ప్రకాశము యిట్టి ఎలెక్షను కోర్టును నిరాదర్శ కోర్టు కేసుని కోర్టు రాజరణకు శిక్ష విధించు కధికారము కొసగి రివి యీ సుపర్యక్షకు దెలుపవలసి యున్నది. (1893 పార్లమెంటు ఎలెక్షనులపుడు కేసును 29 మారులు) ఎలెక్షను కేసులు విచారణలో ఉండ వచ్చునని నిష్పక్షాధినితలంప విమర్శమును “చిచ్చి బల్లని గాట” ను ఈ కేసు విమర్శకమును. ఇంకనుండు సమస్యలములకు ప్రత్యేక కోర్టు గాని లేదు. ఈ కేసులో, వాస్తవ కలెక్షను కేసులు విచారణ జరుగుచున్నది. అట్టి అడ్డము లేకుండునని గవర్నరుకు తెలుపవలెనని ఆసమయము. ఇంకనుండు విషయము వ్యాజ్యము కాననకు జరచుటయే. ఇంతవరకును ముఖ్యకార్యముగా గావించుచున్నది.

కాఫీ: యీ విషయము ప్రస్తుతమేమియును చర్చిదిగింక యీనివేదికమును గవర్నరుగారికి పంపుట యుక్తమైన విధమున చర్చి దీనికివచ్చునని మాత్రము నుగించుచున్నాను.

రాకపోకలు:— ఎ. జె. జి. కాంటెంబు. పాల్గు ఆంధ్రో కమిషనరుగారు నేటి పునరంగి ఇన్నపుకి వచ్చిరి.

గా. శ్రీమతి తెల్యకునుగారు నిల్వరాత్రి ట్లు పాలెము బోయిరి.

డా. పి. శరదాబాయి నాయుడుగారు సేముకరకు, యాజ్ఞాన సుమీరుగారు కలెక్షను నిన్న రాత్రి బోయిరి.

కెటిరాత్రి బాబ్బిని మహారాజానాని స్వగ్రామమునకు బోసినానాడు.

ఎఫ్. వి. సి. గారెట్టు, సర్వే డైరెక్టరుగారు నేడు బోటుమెయిలులో వచ్చిరి.

ఆంధ్రపత్రిక

1924 సం॥ మార్చి 18 వ తేది

మంగళవారము

ఆర్థికచట్టమును నిరాకరించుట

హైందవశాసనసభవారు ఆర్థికచట్టమును నిరాకరించి, కృతార్థులయ్యిరి. బడ్జెటుగ్రాంటులను మొదటిరోజు మాత్రము నిరాకరించి రెండవరోజు నుండియు చేతులజాపుటవలన, జాతీయపక్షమువారిపై దేశమునందత్యంత ప్రతికూలభావము ప్రబలెననుటకు సందియము లేదు. చిత్తరంజన దాసుగారు సయితము, తమకోపమును వెల్లెబబ్బిరి. స్వత్రాత్ర పక్షమువారు స్వల్పలాభముల నాశించి లొంగిపోవుటవలన, దేశమునకంతకురు కళంకము దెచ్చిరిని ప్రజలు భావించిరి. ప్రభుత్వచర్యల పట్ల ఆనమ్మతి జూపుటకు సయితము పీరు వెలచిరిని తేటపడెను. జాతీయపక్షమువారియొక్కయు, అందలి యంతర్భాగముగ న్యతంత్రపక్షమువారియొక్కయు గౌరవమును మరలకాపాడి, పండితమదనమోహనమాలవ్యాగారు, శాశ్వతకీర్తి బడసిరి. జిన్నాగారేడియో కారణముజెప్పి, యీసమయమున బొంబాయికి వెడలుట అసభ్యముగదోషకమానదు. సందిగ్ధసమయములకు దెంచినపుడు తమధర్మమునీరినవిడనాడుటవలన గలిగెడినవ్యమింతయని జెప్పవీలులేదు. మాలవ్యాగారుమాత్రము వెనుకజూపినతోట్లుపాటు నీమామగనుపరపక, నిశ్చలభావముబూని, జాతీయపక్షమును సడిపింపబూరట, మిగుల ప్రశంసార్హము.

మాలవ్యాగారివంటి సహకార వాదులుగూడ ప్రభుత్వకర్తృత్వమును తీవ్రముగ నిరసించుటయగాక, చట్టనిరాకరణమునకు బూనుచున్నపుడు, ప్రభుత్వమువారు నిజస్థితి నికనయినను యోచించుట ముఖ్యము. సహకారవాదులలో ప్రముఖులు సయితము, తమతోడ్పాటును నిరాకరించుచుండ, కొంతకాలమునకు సహకారమున కెవ్వరయినను మనస్ఫూర్తిగ బూనుదురా యని సందేహము గలుగక మానదు. ప్రజలింకను సమాధానమునకంగీకరించుటకు సిద్ధముగనున్నపుడే, పాలకులు తమదృష్టిపథమును మార్చుకొనుట వివేకమగును. తెగువరకు విగించుట, రాజనీతిగాజాలదు. లేబరుపక్షమువారు సయితము ప్రజాభీష్టములను నిరాకరించుచు, సంస్కరణములను మార్పుటకు వీలులేదని తెలుపుచుండగ ఇంకను ఎక్కడియోగలదు? ఇండియా సహాయముం దియగు రిచర్డుగారు స్వపరిపాలనాశయమునకీటివలనే సున్నజాటుటచే, మాలవ్యాగారి ఆశలకుగంతురు. ఇతరలాభములున్నను లేకున్నను, ఆత్మకారణమును నిలుపుకొనుట ముఖ్యమని ఎంచి, మాలవ్యాగారు ఆర్థికచట్టమును నిరాకరింప సమకట్టి, మహాకోపనాస్వాసముసంగిరి. శాసనసభ్యుల కోర్కెల సనుమంతయినను పాటింపకుండ అధికారులు మెలగుచున్నపుడు, వారికి సప్లయిలనుననుకూర్చుటకు, సభ్యులేల యంగీకరింపవలయును?

ప్రస్తుతస్థితిని మాలవ్యాగారు కనుగొనలేదు. సంస్కరణములను మార్పునంతవరకును ప్రభుత్వమువారు విడిచిపెట్టుటకు తాము ప్రోద్బలమునకాలమని మాలవ్యాగారు దెలిపిన గంభీరవాక్యములు హిందూదేశమునందంతటను ప్రతిధ్వనింప

గలవు. స్వరాజ్యము లేనంతవరకు, ప్రజలు తలయెత్తిదుగుట దర్లభము. సంస్కరణశాసనమొక వేళరద్దుజేయబడునేమోన, మాలవ్యాగారు నినుమం తయుభయపడుటలేదు. ఈ శాసనమును రద్దుజేసిన, తామేమాత్రము మొరబెట్ట మని, మాలవ్యాగారు స్పష్టముగ దెలిపిరి. కదలమెదలలేని సంస్కరణములున్న నేమి, ఉడిననేది? సంస్కరణములను బూటకమును తొలగించి స్వపరిపాలనము నొసగిన గాని, పరిపాలనము నాగరికమంత మని యనిపించుకొనదని, మాలవ్యాగారు తెలియజెప్పిరి. స్వపరిపాలనమునకు తక్కువపాళ్లు ప్రజలకక్కర లేదని, ఎల్లడలమారు మ్రోగుచున్నది. పార్లమెంటు పరిక్షలతో ప్రజలు తృప్తిజెందెద రని భావించుట కన్న ప్రమాదము వేరొక టుండబోదు. మాలవ్యాగారు దెలిపినటుల, స్వయంసిద్ధ య సూత్రమును మూలద్రోసి, పైపై బూటకములతో ప్రోద్దుబుచ్చుటవలననే, ప్రజలలో నసంతృప్తి మిక్కుటమయ్యెను. నానారాష్ట్రసంఘము, సామ్రాజ్య సమావేశము మొదలగు వానిలో హిందూదేశమునకు ప్రవేశమిచ్చుట, నాగరిక ప్రపంచమును మోసముగావించుట దక్కు వేతుగాదని, మాలవ్యాగారు దెలిపినవిషయమునందు అతిశయోక్తి ఏమాత్రము గానింపదు.

పాలకు లవలంబించుచున్న నిర్బంధవిధానము దుస్సహమగుచున్నది. హిందూదేశ చారిత్రమునందెన్నడయినను, ఇంతమది నిరవరధులగు దేశభక్తులు నిర్బంధింపబడి అవమానింపబడిరా యని, మాలవ్యాగారు తడిగిన ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుట దర్లభము. నాభా మహారాజగారి పదచ్యుతి, మిగుల అవమానకరముగ నున్నది. ఆసేతు హిమాచలపర్యంతమును, సంచలనము గలిగించుట కది కారణభూతమయ్యెను. అకాలీసమస్య విషమదశకు వచ్చుట కది హేతువయ్యెను. దేశమంతయు అవమానముచే గుండుచున్నపుడు, శాసన సభ్యులు పన్నులచట్టము నామోదించుట, గౌరవప్రద మగునా? శాసనసభ్యులు ఆర్థికచట్టమును నిరాకరించుచో, రాజప్రతినిధిగారు సర్టిఫైజేసి ప్లేటుకొన్నిలు సభలో ప్యాసుజేయింపగలరని, మాలవ్యాగారికి దెలియక బోలేదు. ఉప్పు పన్నును సర్టిఫైజేసిన విషయము ప్రజల కింకను మరపునకురా లేదు. కాని బడ్జెటు నేర్పరచెడి యధికారము ప్రజలకు లభింపనంతవరకు, పన్నులను విధించుటకు శాసన సభ్యులేవ్వరును ప్రభుత్వమునకు తోడ్పడగూడదని, మాలవ్యాగారు గావించినసలహా, అమూల్యమయినదని చెలువనక్కరలేదు.

మాలవ్యాగారు రెదురుతిరుగుటచే, హెయిలీ ప్రభృతుల కాశ్చర్యము జనించుట వింతగాదు. జాతీయపక్షమువారి పూర్వచర్యకును ప్రస్తుతచర్యకును తారతమ్యము జూపుటకు వీరెంతయో ప్రయత్నించిరి. కాని ఇందువలన లాభమేమి? జాతీయపక్షమువారు శక్తియున్న పక్షులను నిరాకరించెదరు. లేకున్న నంగీకరించెదరు. అంత మాత్రముచే ప్రభుత్వకర్తృత్వము సమర్థనీయములగునా? పరిపాలనావిధానము ఎంత లోపభూయిష్టముగనున్నదో మాలవ్యాగారు తేటపరచియున్నపుడు, హెయిలీగారందుకు సమాధానముజెప్పక జాతీయపక్షమువారు తడవకొకవిధమున మార్పుజెందుచున్నటుల అధిక్షేపించిరి. హెయిలీగారయినను, ఏమని సమర్థింపగలుగుదురు? తగినపరిక్షల సలిపినగాని, సంస్కరణములను బ్రతిఘటించి మార్పునందని, హెయిలీగారు రెప్పటిపాటబాడి సెక్కుచిత

ముగ బ్రవర్తించిరి ఆర్థికచట్టమును నిరాకరించుచో, రాజప్రతినిధిగారు రిచట్టమును సర్టిఫైజేసి అమలులోనికి దెచ్చెదరని, హెయిలీగారు బెదిరించిరి. ఈసంగతిని ఎవరు కాదనిరి? ప్రజల కీవిషయము తెలిసినదే గాని క్రొత్తది గాదు. కాని ఇట్టి సర్టిఫికేట్లుగాంచి భయపడుకాలము దాటిబోయెను. మోతీలాల్ నెహ్రూగారు దెలిపినటుల, సప్లయిలను నిరాకరించుటకు, శాసనసభకు శక్తి జాలదు. సర్టిఫికేట్లు అధికారము నిలిచియున్నంతవరకు, ప్రభుత్వమువారు తమయిచ్చ నేరీరునయినను కొనసాగించుకొనగలరు. అదాయవ్యయములను నిర్ణయించుటకు శాసనసభ్యుల కధికారములేనపుడు, వారు నిస్సహాయులుగారా? అందుచే పార్సిథి ఇంతకన్నను చెడిపోజాలదు. ఆంధ్రసభ్యులందరును, మాలవ్యాగారి తీర్మానమున కనుకూలముగ వోటుజేసి, తమ స్వతంత్రశక్తిని జూపించుటకు వారి నభినందింపవచ్చును.

రివిన్యూబోర్డు సంతరింపజేయుట

రివిన్యూబోర్డుకొరకు ప్రత్యేకింపబడిన 97661 రూపాయల గ్రాంటును తీసివేయవలయునని, రా.బ. ఆమంజెర్ల కృష్ణారావుపంతులుగారు దెచ్చినతీర్మానము, మద్రాసు శాసనసభవారిచే సంగీకరింపబడెను. వీరి ప్రతిపాదనమును ప్రభుత్వమునా రెడిరించిరి. గవర్నరుగారిగ్రాంటును పునరుద్ధరించెద రనుటకు సందియములేదు. రివిన్యూబోర్డుతో బనిలేదని దేశప్రముఖు లెంతకాలము నుండియో వాదించుచుండిరి. దీనిని ప్రత్యేకముగ నిలిపియుంచవలసిన యవసరము బోధపడుటలేదు. వెనుక నెట్టి యవసరమున్నను, సంస్కరణములు ప్రారంభమయిన పిమ్మట, దానితోబని అసలే తొలగిపోయినది. రివిన్యూబోర్డు పరిపాలనమునుండి పెక్కుశాఖలు తొలగింపబడెను. కార్యనిర్వాహక సభ్యులుగక, మంత్రులు మువ్వరుగలరు. మంత్రులకు ప్రత్యేక కార్యదర్శులు గలరు. శాసనసభవారు తరుచుగ గూడి వివిధవిషయముల గూర్చి విచారిచుచున్నారు అట్టితేరి, రివిన్యూబోర్డువారు జేయున దేమిగలదు? రివిన్యూబోర్డు కార్యాలయము, మొదటినుండియు సివిలు సర్విసు యుద్యోగులు కార్యనిర్వాహక సభ్యులగుటకు పెద్దమెట్టుగనున్నది. కలెక్టరు పదవి నుండి రివిన్యూబోర్డు సభ్యత్వము, అక్కడనుండి కార్యనిర్వాహకసభ్యత్వము, సహజమగు అంతరములుగ నున్నవి. సివిలుసర్విసు యుద్యోగుల సత్వరాభివృద్ధి కీ ప్రతిష్ఠాపనము మిగుల యనుకూలముగ నున్నది. కాని, ప్రజల యభ్యుదయముబట్టిజూచిన, రివిన్యూబోర్డు నిరర్థక సంస్థయనియు, ధనము ననవసరముగ మింగివేయుచున్నదని, దెలియక మానదు.

రివిన్యూబోర్డుకు స్థాపించినయద్దేశ్యమయినను నెఱవేరుటలేదు. ప్రజాభిప్రాయము నెల్లడి యగుటకు రివిన్యూబోర్డువారు రద్దుపడుచున్నారు. ప్రభుత్వమునకును ప్రజలకును వీరు అడ్డుగ నిలుచుట వలన ఒకరియభిప్రాయము నొకరు గ్రహించుటకు వీలు పడుటలేదు ఒక్కోతోనుకొని సరాసరిగ సంప్రతింపవీలులేదు. ప్రతివిషయమును రివిన్యూబోర్డువారి మూసలోబ్రవేశించుచు, అక్కడవిచిత్రీకరించి మార్పుజెందును. రివిన్యూబోర్డు రిపోర్టులను తరుచుగ జరుపుటకు అవకాశ మున్నవారు, నిజసందర్భములను గ్రహింపగలుగుదురు. ప్రభుత్వమువారికన్నను గూడ రివిన్యూబోర్డువారు ఎక్కుడుసంకుచితాభిప్రాయములనుచెలుపుచుండుదురు. అబ్జార్గిరివిన్యూరిపోర్టులలో రివిన్యూబోర్డువారుదెలిపెడి వికటవాదము జూచిన,

తామము వ్యాపించినతరుణమున, వీరుచేసెడి
కాలయాపన, మంపెడి చిత్రపు రిపోర్టులు, వింతగ
నండును. వీరుచేసెడి ఏర్పాటులు, ప్రజలకుప
కరించుటలేదు. మంత్రులకెన్ని యాలోచనలున్నను
రివిన్యూబోర్డువారి యభిప్రాయముపై వీ రాధార
పడియుండవలెను. కార్యనిర్వాహకసభ్యులును రివి
న్యూబోర్డుపై నాధారపడియుందురు. వీరు దెలిసిన
సంగతులే వేదవాక్యములగుచున్నవి. మంత్రులును
కార్యనిర్వాహకసభ్యులును రాష్ట్రములో తరుచుగ
పర్యటనము నలుపుచుండగ, రివిన్యూబోర్డుసభ్యులు
ప్రేలుబెట్ట యనుచితముగ నుండకమానదు. రివి
న్యూబోర్డు నిలిచియుండవలెనని ప్రభుత్వసభ్యులు
వాదించిరిగాని, తగిన కారణములను దెలుపజాలకబో
యిరి. కలెక్టరులయొద్దనుండివచ్చెడిలెట్టి నునిచారిం
చుటకు రివిన్యూబోర్డు యవసరముగాదా యనివీర
డిగిరి. ఇట్టి లెట్టిగతి యేమగుచున్నదో ప్రజలకు
దెలియును. సామాన్యముగ, రివిన్యూబోర్డువారు
కలెక్టరుల నిర్ణయమునే ఖాయపరుచు చుందురు.
అధికారక్రతిష్ఠను నిలువబెట్టుచుందురు. రివిన్యూ
బోర్డువారి న్యాయనిర్ణయమును గూర్చి, ప్రజలకు
విశ్వాసములేదని జెప్పవచ్చును. ఇట్టిసంస్థ యంతరిం
చినవగచువారుండరు. రివిన్యూబోర్డు సభ్యుల సంఖ్య
నయినను తగ్గింపవీలులేదని ప్రభుత్వసభ్యులు వాదించుట
విచిత్రము. ప్రభుత్వకాశలనేకములకు ప్రత్యేక

గాంధీ మహాత్ముని పూజానిధి
 లక్షరూపాయలు సమర్పింపవలెను
 యథాశక్తి ని తోడ్పడుడు

ఇదివఱకు	వాగ్దానములు 7558-9-0	<p>కోశాధిపతి కాశీనాథుని నాకేశ్వరరావు పంతులుగారికి చేసిన వసూళ్లు</p> <p>ఇదివఱకు 4070-10-0</p> <p>కొడాలి నరసింహారావుగారు, కొడాలి, దివిలాలూకా, తూర్పుకృష్ణాజిల్లా 5-0-0</p> <p>డి. లక్ష్మీనారాయణగారు, శనివారపు పేట, కృష్ణాజిల్లా 5-0-0</p> <p>మాదాసు వెంకటస్వామినాయుడుగారి ద్వారా, సూరూరుపేట 2-14-0</p> <p>(గొంగుపూడి, శేషలైతాలూకా)</p> <p>దేవినేని చెంచయ్యచౌదరిగారు 2-0-0</p> <p>వెనిగళ్ల పరంధామవర్మగారు 2-0-0</p> <p>మండవ నాగయ్యచౌదరిగారు 1-0-0</p> <p>వే. లక్ష్మీనరసింహంగారు, వెంట్రుకూడ 1-0-0</p>
మొ	7558-9-0	మొ 4089-8-0

దోష్టగులునియమింపజేరి, వీరుచాలక, దివిన్యూబోర్డు వారుండవలయునా? దివిన్యూబోర్డును చొలగింప వలయునని, మద్రాసుశాసనసభవారు వెనుక మొక తీర్మానముగావింపగ, విచారణసంఘము మొకదానిని ప్రభుత్వమువారునియమించిరి. ఈసంఘమువారు దివిన్యూబోర్డును రద్దుజేయుట కిష్టపడలేదు. మువ్వరు సభ్యులున్నమాత్రము చాలునని నూచించిరి. ప్రభుత్వమువారు రెండుకయింనుసమ్మతింపలేదు. ఏవిధమున జూచినను దివిన్యూబోర్డు నెంతత్వరలో రద్దుజేసిన నంతమేలని దోషకదూనదు. కాని శాసనసభవారి తీర్మానమును శారవించి, ప్రభుత్వమువారు రింకుకు బూనెదరనిమాత్రము దోచదు.

తంజావూరు రీ సెటిల్ మెంటు

తంజావూరు రిసెటిల్ మెంటు శేట్లు చాల
హెచ్చుగ నన్నవని మిరాసిదారులు మొరబెట్టు
చుండిరి. తుదకట్టి ఆశ లేదని ఎంచి, పన్నుల నిరా
కరణమునకు దలపెట్టిరి. అట్టి సమయమునందు,
గవర్నరుగారు మిరాసిదారుల రాయబారమును
గలిసికొని, వారుదెలుపుకొనిన కష్టముల నాల
కించిరి. ప్రభుత్వము వారి యభిప్రాయము
త్వరలో వెలువడునని వారు వాగ్దానము జేసిరి.
ఇది ఎటులుండునో యని మిరాసిదారు లాతురము
జూపుచుండిరి. కాలయాపకకు వగచుచుండిరి. తుట్ట
తుడకు ప్రభుత్వమువారి యుత్తరపు బయలు వెడ
లెను. అనుకొనినరీతినే, ప్రభుత్వమువారు మిరాసి
దారుల కోర్కెల నన్నిటిని నిరాకరించిరి. ప్రజాభి
ప్రాయమును ధిక్కరించి భూమిపై హెచ్చుపన్నులను
విధించుటవలన, తంజావూరు మండలమునం దెంతటి
యశాంతి ప్రబలనో యూహింపవచ్చును. కాని అధి
కారవర్గముతమబలమునునమ్ముకొని, ప్రజాభీష్టమును
త్రోసిపుచ్చుట కిది మొదటిపర్యాయముగాదు గాన,
ఆశ్చర్యముజనింపజాలదు. జాక్ సనుగారు దెలిపినయభి
ప్రాయములనే ప్రమాణముగ గుర్తించి, వానిని
సమర్థించుటకు గవర్నరుగారు బూనిరి. మిరాసి
దారులందరును నేకగ్రీవముగ దెలిపిన సంగతులను
వీరు పాటింపరయిరి. రిసెటిల్ మెంటు పద్ధతి కడు

దుర్భాసుగనున్నది రయితులు కష్టించిపాటుపడినందులకు, వారి కీతీరున శిక్షగలుగుచున్నది. హెచ్చరివి న్యాయసూపాదించుటయే లక్ష్యమగునపుడు ప్రజల కోర్కెలను లక్ష్యపెట్టుట దుర్లభము. సంయుక్త రాష్ట్రములలోగూడ లాండురివిన్యా సంచాదనపద్ధతి పట్లతీవ్రమగు నసంతృప్తి ప్రబలియున్నది. ఇందుకు సంబంధించిన గ్రాంటును, భూస్వాములును స్వరాజ్య పక్షసభ్యులును జేరి, నిన్నటిదినము సంయుక్తరాష్ట్ర శాసనసభలో నిరాకరించిరి. అక్కడీ ప్రభుత్వము నా రిట్టి గ్రాంటును పునరుద్ధరించెదరనుటకు సందియము లేదు. కాని, ప్రజాభిప్రాయము నీతిమన నిరాకరించు కొలదియు, దేశమందంతయు విషమస్థితి జనించుననుటకు సందియము లేదు.

శాసనసభవారిచే త్రోసివేయబడిన ఆర్థికశట్టము, పునరుద్ధరింపబడుట నిశ్చయము. మొదటి రోజున శాసనసభవారు నిరాకరించిన గ్రాంటుల నన్నిటిని రాజప్రతినిధిగారు పునరుద్ధరించుటల బ్లాకెట్టుగారు సూచించిరి. ఇంతటితో సూకుతానక, హైందవపరిపాలనము కడుచౌకగ జరుగుచున్నదని చెలుప సాహసించిరి. హిందూదేశమున కన్నను నితరదేశములలో పన్ను లధికమని జెప్పిరేగాని, హిందూదేశపురాబడిని ఇతరదేశముల రాబడితో బ్లాకెట్టుగారు పోల్చి జూపకపోయిరి. బ్లాకెట్టుగారి వాదము, ప్రాతకాలపునాటిదేగాని క్రొత్తది కాదు. ఈవాదము నిరాధారమని ఎల్లరకు చెలిసిన నగతియే. మిలిటరీఖర్చు తగ్గిపోవలయునని మాత్రము బ్లాకెట్టుగారు రంగీకరించిరి. కాని, ఇంతర్వరలో నిది జరుగనేరదట. సైన్యాధిపతియగు రాలిస్సరు ప్రభువుగారిటీవల ముచ్చటించుచు, మిలిటరీ ఖర్చునికను తగ్గించుట యసంభవమనియు, అటులతగ్గించుచో హిందూదేశరక్షణకు తాము బాధ్యతవహింపజాలమనియు, సూచించియుండిరి, అటులగుచో, మిలిటరీఖర్చును తగ్గించుటెటులు? ఆర్థికసభ్యుడు తెలిపినసంగతి ప్రమాణమా, లేక సైన్యాధిపతి చెలిపినసంగతి ప్రమాణమా? ఎటులయినచేమి, సంస్కరణములనుమిథ్యతోలగినది. ఇకమీద ప్రభుత్వము వారుస్వంత బాధ్యతమీద పరిపాలింపవచ్చును. ఇం

ప. మొదటి ముద్రాకర్త:— ఇచ్చే ఆంధ్రనాయకులైన ఎం. కంఠమణియ్యార (పరిపూర్ణ సభ్యుని) కాగితముల మీద కృతములు.

న్యాయ, కార్యనిర్వాహక శాఖ

విభజనము

కాలరిజ్జికమిటీ నివేదికము

ప్రభుత్వవిమర్శనము

చెన్నపురి ప్రభుత్వమునందు న్యాయ కార్య నిర్వాహక శాఖ విభజనముగూర్చి విచారించుటకు నియమింపబడిన కాలరిజ్జి కమిటీనివేదికము, దాని పై ప్రభుత్వవిమర్శనముతో గూడ నిన్నుమధ్యాహ్నము 2 గంటలకు శాసనసభలో సమర్పింపబడెను.

దానినుండి యీక్రిందికమిటీ సూచనలసారాంశమున, ప్రభుత్వపుటు తరువును ఉద్ధరించి ప్రకటిం చుచున్నాము.

కమిటీ సూచనలు

1. ఇకను మెట్రోపాలిటన్ పోర్టునున్నట్లు కమిటీసూచనలను ప్రకటనముగా వెలువరుచును. ఇప్పుడున్న కేంద్రమును జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగృహంకిందనున్న మేజిస్ట్రేటులవివక్షములందు మాత్రము మార్పుజరగవలెనని వారు నిర్ణయించిరి. ఈ అభిప్రాయమును యిప్పుడు కార్యనిర్వాహకాధికారిగారి (కాశాంతి) కమిటీ పోషించుననియు (కీ) పో. కోర్టు 8 నుండి 12 అధ్యాయములకల్గి అధికారులను మాత్రమే వుట్టుంచి కేసులను విచారింపు; ధికరణ మాత్రము లేకుండ జేయవలెనని వారితలంపు. ఇందులకు రెండు రకముల మేజిస్ట్రేటులు ఉండి ఒకరు న్యాయనిర్వాహమును మరియొకరు కార్య నిర్వహణమును మాత్రము జేయవలె నునని వారు సూచించుచు న్నారు. కార్యనిర్వాహకకర్మము యిప్పుడున్నట్లే కేంద్రము జిల్లా మేజిస్ట్రేటు కిండి న్యాయనిర్వాహకాధికారి మాత్రము పోర్టుకుండినది ననియు వారు సెమిస్ట్రేట్లవారా పనిచేయుచు రిషయ, అయిన (ప్రొ. పో. కో. కోర్టు 17 ను సవరించు జరకును) అడివనము జిల్లా మేజిస్ట్రేటువారా పనిచేయుచుండవలెననియు వారు సలహానిచ్చుచున్నారు. ఇప్పుడున్న యీ (కీ) ప్రొ. కో. కోర్టు 17 (5) ప్రకారము సెమిస్ట్రేట్లకి మేజిస్ట్రేటులవై అధికారము లేకుండ జేసినదానిని రద్దుజేసినను ఈ అడివనలు అభివర్తన లేకుండజేయుట సాధ్యమునని వారికట్టి అభిప్రాయము లేదు. ఈ విధానము నాచరణలో వెట్టుటకు యేజిల్లాలో గని రెండుతరగతుల మేజిస్ట్రేటులనుంచుటకు ఉద్యోగులసంఖ్యవంతగా సెక్యూరజేషన్లనుంచుటలేని మెట్రోపాలిటన్ పోర్టునుంచుచున్నది. కాని యిప్పుడు న్యాయకార్యనిర్వాహకులకు అధికారమునుండి ప్రతేక నిర్ణయము యెక్కువజేయవలయును. అప్పుడు కోర్టునుండి పని అభివర్తనముందు. వారిని పై మెట్రోపాలిటన్ మేజిస్ట్రేటులకిండి కేసుమించి న్యాయవివక్షను కేంద్రపరము. ఈవిధముగ ప్రతి జిల్లాకును అడివనము జిల్లా మేజిస్ట్రేటు కాక రాజధానికంటకును ఫస్టుక్లాసు మేజిస్ట్రేటు అధికారములు గల వారు 24 నుండి 30 మందిగా కనీసము యందురని మున్యుంగు ఆసంఖ్యను 10-కి క్లింపవచ్చుననియు వారు తలచుచున్నారు. ఇకను క్రిందితరగతుల మేజిస్ట్రేటుల వివక్షములలో మెట్రో, సెషన్లు మేజిస్ట్రేటుల గొంపో ద్యోగములను సాధ్యమైనంతవఱకు విస్తరింప జేయవలెననియు, ఈ పని యిప్పుడున్న నవ మేజిస్ట్రేటులు న్యాయశాఖా కార్యముల మాత్రము జేయుచు, సెషన్లు కేసులకు, కేసు అధికారులను తనా కిల్లా తాలూకా మేజిస్ట్రేటుపరము కేసులవై మెట్రోపాలిటన్ కేసు దెబ్బచున్నది. ఈ కేంద్రమునానీ స్క్రిమునుంకర్తవ్యమనవ మూడుముప్పాతి లక్షలకున్న యెక్కువగాదని వారు అంచనా వేసిరి. కొంతకాలమై పీఠప జీమిచ్చునట్లు ఆసానీ ఏజెన్సీలను వెట్టుటవన యాభివృద్ధిగూడ కిగ్గుననివారి భావము. ఈదేశముంకర్తవ్యమనందీయో యాసంస్కరణముగావలె ని కోరుచున్నపుడు యాభివృద్ధి యెక్కువని భావించరాదనవ వారు ముగించుచున్నారు.

ప్రభుత్వమువారి సూచన

అంగీకరింపనందుకు కారణములు

4. దేశము యాసంస్కరణము సెలకొలుపుచుండీయో కోరుచున్నదను కారణముచేత ప్రభుత్వమునందు సంఘమునకు తిక్కిలతులను యందుటకు ఖచ్చితములు ఉపకరముని అంగీకరింప కాలదు. వారికి పరిష్కార ము తప్పి క ర ము

గ నున్నయెడలనే అభివృద్ధి యెక్కువ. రెండవ జేమనగా యీ అంచనా వేసిన తిక్కిలతులను ఆసంఘ వివక్షములను సంబంధ మున్నటుల గానించుటలేదు. కమిటీగానించిన మూలకలకు కార్యక్రమ జరిగింపగా మూలకలపు ఖచ్చితగాక సంకల్ప రమునకు 8 లక్షలకాక 15 లక్షలు దాదాపు గావలసియుండు నని వారి నమ్మకము. మూడవజేమనగా యేస్క్రిముగాని జిల్లాలో దివిజనుల పరిమితి సెక్యూర జేయువెడల దానిని వారంగి కరింప కాలదు. అట్లు జేయుటవలన పరిపాలనా శక్తిహీనములు కిగ్గు పోవుటయు, ప్రజా సామాన్యమునకు కష్టములను అసాధ్యమును గూడ సంభవించును.

ప్రభుత్వమార్గము

ప్రభుత్వమువారు వారి మేజిస్ట్రేటులను కేంద్ర అభివృద్ధి యెమియు సక్కరలేనంత సావధానముగ నుండలేదని అంగీకరించుటకు సిద్ధముగనున్నారు. వారి మేజిస్ట్రేటులసావధానకరణము నెక్కువజేయుటకు మార్గముల వారయుటకు వారు సిద్ధముగ నున్నారు. ఏ ప్రతేకములందైనను దావాలుచేయు జనమునకు విశ్వాసమున్నయెడల ఆసానీ మేజిస్ట్రేటులను యెక్కువజేయుటకు వారికి అత్యంతమును నిష్పము గలదు.

ఇక నీ వివక్షమున సంస్కరణమునకై ప్రభుత్వమువారు కట్టి (కమిటీ) ముల జేయవలె నున్నా కొత్త ప్రముగ క ర్తవింప క ర ల నీ యు న్న ది. ఈ వివక్షమున వారు తాత్కాలికముగ కొన్ని మూలను గానించిరి. అయ్యది 1922 సెప్టెంబరులో మధుర తింజాపూరు జిల్లా మేజిస్ట్రేటులకు పంపబడెను. ఈసూచనలయొక్క ముఖ్యోద్దేశ్య మేమనగా; సాధ్యమైనంతవఱకు నవ మేజిస్ట్రేటుల సెలెక్షన్ పరిస్థానం యెక్కువ జరగవలెను. ఫస్టుక్లాసు మేజిస్ట్రేటులను నియమించి మేజిస్ట్రేటుల సావధానకరణము నెక్కువ జేయవలయును. రెండవది యేమనగా సాధ్యమైతే వెట్టు అరెర్ యేజెన్సీలను విస్తరింపజేసి రెవెన్యూ అభివర్తనకు కేసు విచారణ వనులు లేకుండ పనిని వారికి పోషివేయుట.

మధుర తింజాపూరు స్క్రిము

ఈ స్క్రిము క్రియమున కిగ్గునందుటను న్యాయశాఖాపరిపాలనకు కల్గివచ్చి జేయుటకు నడచేపబడెనని మెమెరాండును మెమెరాండు కల్గి పంపెను. దీనిపై మధుర తింజాపూరు జిల్లా మేజిస్ట్రేటుల సూచనలపై కిగ్గునందుటకు వంపిన వానిని బాత యిందువలన పరిపాలనాశక్తియు కిగ్గుననియు, జిల్లాలో రెవెన్యూ అభివర్తనకు కల్గి నియు ప్రభుత్వమువారు అత్యంత పోషించుననియు వెలియుచున్నది. ఈరెండు జిల్లాలోను ఆ స్క్రిముగదలి ఉద్దేశ్యముల కాచరణలో వెట్టుమాడ న్యాయశక్తి మూలకా సాధ్య మెక్కువజేయుటకు ఖచ్చితగ్గుననియు, విసంస్కరణము గావలెనను కొంత డబ్బు ఖచ్చితగా వలెననియు లేలేదు ఆ డబ్బు మొత్త మెంత యెను నది వేర్వేర్ జిల్లాలనుబట్టి యుండును. గ్రామవంశాంతి కొద్ద స్క్రిము జరచుచుమీదకు ఒకజిల్లాలో ఆసానీ వెట్టు మేజిస్ట్రేటులకు నుండుటకు తగినవారిందెరున్నారను వివక్షముమీదను అయ్యది అధాంతజేయుండును. మధుర తింజాపూరు జిల్లాలో యీ విధానమును జరిగింపగోరినది. ఇతర జిల్లాలో కన్న అవ్వట్లు యిందుకు కావసినవారు వెన్నను పుచ్చుకొన్న ఉద్యోగులను, అధికారుల సెక్యూరమంది యుండునను నడచే ప్రయత్నమైయుండెను. మధుర జిల్లా మేజిస్ట్రేటు నివేదికము నాడ అజిల్లాలో యిందుకు తగినవారిసంఖ్య స్వల్పమనియు, తగినవారు చాలమంది మధురలోనే జీవింపచుండు రనియు వెలియుచున్నది. ఇకను జిల్లా లనేములలో నిట్టి వారి సంఖ్య యింకను మరింత స్వల్పముగ నుండగలదు. ప్రజావిశ్వాసము లేని కొద్దులను వెట్టుటకు నిర్బంధములను లాభములేదను వివక్షమును యెక్కువ కాదనిని ప్రభుత్వమువారికి నమ్మకము గలదు. ఈ కారణములచేతనే యీ ప్రభుత్వమువారి స్క్రిము రాజధాని యు. తరున వట్టింపునాంకిని సుజేమానుతో నున్నారు. ఇంతే గాక సంస్కరణము గావలెనయెడల వెట్టువైన కేంద్రములైన ననే జరుగవలెననుగూడ వారికి నమ్మకముగలదు.

నవ మేజిస్ట్రేట్ అనర్థము

ఇప్పుడున్నవిధానమునందు నలుమేజిస్ట్రేట్ అనర్థమును ఉటకుండుచుండెను. అయినగునప్రాపనిండి వెట్టువచ్చును. ఈమధ్యసరాసి అపనిలోని కిందని చేర్చుకొను చున్నారు. ఇప్పుడు ఏ కిరి వివక్షము తో కొన్ని సంకల్పముల కిద సంకల్పమునకు లేదు. వారి సావధానకరణము విస్తరింపివక్షములలో గూడ చాల అభివృద్ధి గానించును. ఇప్పుడిని కేసులను తీర్చుజేయుటలో అనర్థము ఆలస్యము జరుగుచున్నది. న్యాయవాదిసంఖ్యయు, సావధానకరణమును

విక్రమగతులను బెంచుచుండు అనుభవముల విజ్ఞులచే అభివర్తనముండుట అవసరముగ గానించుచున్నది. ఇప్పుడున్న నవ మేజిస్ట్రేటులు చాలమంది వారి కొద్దులైన తగిన అధికారులను చలాయించలేక, పనిని చేయవలసిన రీతిని చేయలేక యున్నారను. ఫస్టుక్లాసు మేజిస్ట్రేటులనువారిస్థానానియమింపవలెనను

కావున అధికముగ సాధ్యమగునెడల యీపనిని చాల తరకు అనుభవముగ ఫస్టుక్లాసు మేజిస్ట్రేటులచేత జేయవలెననుచు అభివృద్ధి ల్లు. వెట్టువైన కారణములచేత కంట్ల యిట్లు దాఖలు జేయు వెట్టులను కిగ్గునందుట మంచిదిగాదు. కావున యెట్లైనను వెట్టుచుండుకొని నవ మేజిస్ట్రేటుల సెలెక్షన్ ఫస్టుక్లాసు మేజిస్ట్రేటులను నియమించి యెట్లు నలు మేజిస్ట్రేటులు జేయు అసామాన్య మగు పనిని జేయవలెనని ఏజెన్సీలకు వడలిజేసినయెడల ఈ సంస్కరణము సాధ్యమగు నట్లు తోచును. యీపనిని తిక్కడైన నమకుతునెడల ప్రభుత్వము రిస్క్ మును జరిగింపచుండు చూడెదను. ఇందు తలపవన్న కెల్లింపువానికి భారము లేకుండ నే న్యాయ పరిపాలనాసామర్థ్య మభివృద్ధి జేయ నని వారికి నమ్మకము గలదు. జీతము లేకుండ పనిచేయువారు లేనివట్లు అందుకు కావసిన నవ మేజిస్ట్రేటుల సెలెక్షన్ జరుగవలెనని వెట్టువెండియిరి ఫస్టుక్లాసు మేజిస్ట్రేటులను నియమింపవచ్చును. ఇట్లు జేయుటకు ఖచ్చితగ్గునను. ప్రభుత్వమువారు తలంకరాము దానిని ప్రతేకవెట్టు సలహా నిచ్చుటలేదు. కాని యీ వివక్షము కానన కథవారి అభిప్రాయమును మాత్రము కోరెదను. ఏమైనను ఖచ్చితములకు కమిటీ స్క్రిము కనుసంతకము.

అధికార ముందుట అవసరము

ఈ రెండు స్క్రిములను పోల్చిచూచినయెడల రెండికిని ముఖ్యమగు భేదము యేమనగా, ప్రతిజిల్లాలోను యెక్కువగా అడివనము జిల్లా మేజిస్ట్రేటు నుంచి పద్ధతిని ప్రభుత్వము వారు లేకుండజేయుచున్నారు. కమిటీ సూచనలలో అడియము ఖచ్చితముగా గానించును. అంగ ప్రభుత్వమువారి స్క్రిముప్రకారము జిల్లా అధికారికి కింద మేజిస్ట్రేటులమీద రెవెన్యూ ఉద్యోగుల మీదను అధికారము నుంచుచున్నది. కమిటీ సూచనలప్రకారము మేజిస్ట్రేటులవై అధికారము ముండు అభివర్తన యిచ్చుచున్నది. వెట్టువైన కారణములబట్టి యిట్టి అధికారముండుట అవసరమని ప్రభుత్వమువారు తలంచుచున్నారు. ఇతరవివక్షములలో మాత్రము కమిటీవారు న్యాయ నిర్వాహక శాఖావిభజనమున అవరణలో వెట్టుచున్నారు. ఇందులకు ఫలితము లేకున జేమనగా కిమి ననుకేసు ప్రతిదియు కార్యనిర్వాహక అధికారము లేనిదానిచే విచారించబడును. ఇప్పుటికి జిల్లా మేజిస్ట్రేటు స్వయముగానే కేసులకుగాని విచారింపదు. ఇకను ఆయన జేయు తని ఆలస్యము గావండ్ల జూరుటయు మేజిస్ట్రేటులను తగిన కమర్సుగా చూడుట యెట్లుండును. నిమిష జన్మితుకు, క్రిమినలు జన్మితును పోల్చిచూచినయెడల అట్టి అధికార ముండుట చాల ఫలకారియు లేకయుండును. న్యాయము అభివర్తనకు అధికారమును మార్పునెడల కరిగింపులు మరింతపాడవలెనని ప్రభుత్వము వారికి నమ్మకము గలదు. ఇయ్యది సిద్ధాంతమునందు గూడ, న్యాయ కార్య నిర్వాహక శాఖా విభజన సూత్రమునకు విరద్ధముగ నుండదా అని యెను మూలము తగినను. న్యాయము అభివర్తన కట్టి అధికారమునుండ నాన్యాయముని కేసులందు తీర్పుజేయుట మాత్రమే యుండును.

ప్రభుత్వ సిద్ధి

ప్రభుత్వమువారు పూర్వాపరముల నన్నిటిని జెప్పిరి. ఈ ప్రభుత్వార్థములను కాననసభ్యులు కార్యక్రమ జరిగింపజేయవలెనని వారు నమ్ముచున్నారు. ముంల అనిర్ణయముల కట్టి కెప్పకవచ్చుక:

కమిటీవారు మెట్రోపాలిటన్ నివేదికమునందు గానించినవిధానము అధికారులచే దుస్సాధ్యమగునని, పరిపాలనా కారణములచే అచలముగయుండు కాదనియు, యిం నితరసాధారణ కారణములచే అవసరమనియు వెట్టువ వారు వైకారణముల వెట్టుది. ఇకను వారిస్క్రిమును తియ్యజేసి, అయి మేజిస్ట్రేటులకు పద్ధతి యెక్కువ లాభమును వారు ఒప్పుకొని చర్చించిరి, దానిసంస్కరించుటకు కొద్దిలపుతోనే నీలగునని వెట్టుది ఈ స్క్రిమును మధురజిల్లాలో ప్రతేకవెట్టుటకు పీఠ సిద్ధముగ నున్నారు. ప్రతేకవెట్టుటనికడక కొరకవచ్చును. అచట నీరీక్ష జరచును గావనెడల తగిన్తి యితరజిల్లాలోగూడ ప్రతేక వెట్టుకవచ్చును.

ఇందుకు ప్రత్యమ్ముయముగ రాధాని యెక్కులను తగిన ప్రతేకముతో నీయెట్టులను ప్రతేకవెట్టుట వెట్టువైన పద్ధతులవై సూచనల గానింప వలసినగ జిల్లా మేజిస్ట్రేటులను గూడుట సిద్ధముగ నున్నారు.

శిశు వార్తలు

నూతన ఈజిప్టు

స్వాతంత్ర్యప్రయత్నములు

ప్రజలు స్వాతంత్ర్యమున పేక్షించుట

ఈజిప్టు, అర్ధరాత్రి, మార్చి 18:— నిజ్జిటికను ఈ జిప్టు పార్లమెంటు ప్రారంభమయినది. ఈజిప్టు ప్రజలు తమ నిమిత్తము మితిపాటుపడి ఈశుభములను పొందమని యిట్లు ప్రార్థనలు సందర్భమున ఆలోచన భాగము మితి అయినాలోగ్గలను సమీక్షించుచున్నామని ప్రజాస్వామ్య భావము ప్రజలు భావించుచున్నది. ఇది స్వాతంత్ర్య భావము అభివృద్ధి పరచుచున్నది.

లిబియ ప్రభుత్వమువారి ఆశీర్వాదములు

రాంజేంద్రాస్వామిగారు నూతన లిబియ ప్రభుత్వమువారి చేతుల పాదురాజుగానికి 1894లో పాదురాజుగానికి, ఈజిప్టు పార్లమెంటు వారికి ఈజిప్టు ప్రభుత్వమువారికి ఆశీర్వాదములు సమ్రుద్యము లెలియజేసిరి.

“ఈజిప్టు ప్రజలకు పార్లమెంటు ప్రజాప్రతినిధులతో లభించుట ఇదియే ప్రథమము. ప్రతినిధులు ప్రజాభిప్రాయము ననుసరించి ఎన్నికపడిరి. పాదురాజుగారు ముందే అధికారిక భావనతో చేతుల పాదురాజుగారి సంతకము ప్రసాదించిరి. అట్టిభాగ్యమును ఈజిప్టు ప్రజలకు నేను అభినందించుచున్నాను. మేము నదా మిపట్టును, మిపార్లమెంటు ఎవలను నున్నామనను జాగ్రత్తము మితి స్వాగత మొనర్చుచున్నాము. ఈజిప్టువారి ప్రజాభిప్రాయమును ఇతర స్వాతంత్ర్య ప్రజలకు నట్టియు ఉదారభావంతో చేతుల పాదురాజుగారి సంతకము నందుటకు ఈ సందర్భముతో దురుగాక. నున్నది. ఈజిప్టు స్వాతంత్ర్యము సిద్ధించుగాక. ఈజిప్టు ప్రజలకు పార్లమెంటు లిబియ ప్రభుత్వమువారికి సుఖముగాక! ఈజిప్టు ప్రజలకు మైత్రీతో మెలంకులు కలుగును. ఈమైత్రీ కార్యములకు ఉభయములకు లభించుటల ఏమిటగాక. ఈ ప్రభుత్వమువారును, లిబియ ప్రభుత్వమువారును ఈజిప్టు ప్రభుత్వమువారిలో రాయబారములను సమర్థులను ఎల్లప్పుడు సన్నిధియై యున్నారని, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును ప్రజలకు లభించుటల ప్రయత్నించుచున్నది జగత్తులో పాదురాజుగారు లెలియజేసిరి.

దక్షిణాఫ్రికా ప్రజలు

సరోజినీదేవి ప్రకం

కేప్టౌన్, మార్చి 16:— నెటాల, బ్రాస్మవాల సుభారమైన పిదప సరోజినీదేవి నెల్లొంగుటకు వచ్చుచున్నది. నేటి మధ్యాహ్నము ప్రత్యేక రైలుబండిలో ఈమెను వచ్చెను. ప్రజలు అభ్యుదయమును స్వాగత మొనరిరి. అమె నెటాలను బండిచుట్టును ప్రజలు కరంగులతో చుట్టినది.

రూటరుతో ప్రస్తావించుచున్నట్లు లెలియజేసెను:—

దక్షిణాఫ్రికా ప్రజల సాంఘిక లోక మర్యాదలను చక్కగా లెలియచారు. మంచి ఆదరణ లెలియను. రాజకీయములందు మాత్రము వీరికి ఆదరణను జూపుటలేదు. దక్షిణాఫ్రికా ప్రజలు అన్ని కేసులవారును నాయకులు ఆశ్చర్యమును దలచుచు నాపి నర్మించిరి. కాని నాజీయులను మూలము ఈజిప్టులో పీడనమును సంతతి నాజుండు జావన అభివృద్ధిపరచుచు చాల వ్యత్యాసముగ గనించుచున్నది. ఈలేనిపో అపహములన్నియు ఒకరితో ఒకరు కలిసి కొని ఓడోడుల భావమును చక్కగా గ్రహించుట ప్రతిభతో బలముతో చేయుచున్నది. మిత్రాదులుగాని పాదునిధిమంది భయపడినటుల లేనిపోనిభయముల నూహించుచుటలే ఈజిప్టు ప్రజల ప్రయోజనము. నాయకులందరూ రెండు లేనిపో కాన్పులను” తేదిన తమ యభిప్రాయముల నందరూ నెలియబెట్టిన లేనిపోని అపహములన్నియు జటావంతలై ఒకరియొకరిని లెలియజేసిరి. నుటకు వీలగును. దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారును పరిష్కరించ గలవారే రాజ్యాంగ శ్రేయనించుకొనగలరు. భారతదేశములో మాత్రము ఆంధ్రాళము అంతరించుచున్నది కాని అజ్ఞానప్రతిభల భావముతో కాని విరోధభావముతో గాని జటాగూడును.

సీనో రషియా బంధుబడిక

చీనావారు ముఠాన్ని యభయములనడుగుట

ఇంతవరకే బంధుబడిక వరుసగా చీనావారు వ్యవహారిక వ్యక్తిగతముగ వోపలేదు. బంధుబడికలో తెప్పించిన మరతులను రషియాను సెనావేదనకుటకు నమ్మకమును అభయమును మరీ కొన్ని దుంపిది గాతలేని చీనావారు గోరుచున్నాడు. చీనావారు గోరిన ఈజిప్టును సోసగిన గాని బంధుబడిక సంతకమును ననితోచదు.

అమెరికావారిచే కట్టుబడిన ఒడ్డునా నాక 1000000 వోలకులకు పూచీకరమును ప్రాసీద్వి ఇంటికే గను, ఈనాక తిరిగి వచ్చుచున్న ప్రభుత్వమువారి దావా ఆపుచేయుటైనది.

మూన్సిది రాజ్యద్రోహ సేరవిచారణ

మూన్సిది, మార్చి 15:— నిజ్జిటికలో జన వాక్లాలో గాని వ్యాజ్యములను బట్టి రాజ్యద్రోహ జావన రంతులకు 10 రెండు మూడు బిహానా నిధింపబడెను. తాను సాక్ష్యము నీజునికోరుటవారికోరే భావన కొరుటకుపోవందని నిలచిపోయెను. వారలమీద ఇతనిని కట్టించుటలేనిదైయు న్నాయవాది కోరెను.

వాక్లాలో గాని 50 బంగారు మూలలను అకరాధము నైన ఇవ్వకుటలేదా రిజి నములు చెల్లించుట లేనిదైన యుండవలెనని వ్యాజ్యము ప్రసాదించి భయములతో చేసెను. కాని ఆదు కొట్టుకు వలెనను సంతతి నిగూర్చి ఏమియు జేపలేదు.

1914 సంవత్సరమున విరోధా మహాసభ గావించిన ఇంగ్లాండులో చనిపోయిన 16 మెంచివైనిటల అన్వేషణ పోలీసుకు గొనిపోయిరి.

వాక్లాలో నోపిటానున్న మెంచివోకమిమర చనిపోయెను.

గ్రీకు రాచకీయములు

మెలేనికు రాజ్యము

రాజ్య రాజ్యము లేలవలెనని వారు విప్లవములతో రాజ్య తేనికొనుటకు ప్రయత్నించుచున్నారు. దేశములో రాచకీయ అంతఃకలహములు అంతరింపజేయుటకు కృషి చేయుచున్నారు. ప్రస్తుత మిరిపల్లికను ప్రభుత్వము సంగీకరించుటకు మూర్ఖములు లగీకరించెను. కాని ఆరేకువారి ఎన్నికలు స్వేచ్ఛకు నుండవలె ననుచున్నారు. ఈలోపు ప్రభుత్వమువారు గ్రీకు రాజ్యమును మెలేనికు రాజ్యమునకు మార్చిరి. ప్రభుత్వ కార్యాలయములనుండి రాజ్య పత్రముల పటములు తీసివేయుచును. ఇదిగో లో రాజు కిచ్చుచున్న మొత్తములో 4/5 వంతులు ఇప్పుడాకిని కేటవలెను. నమరులను అధికారులను దుర్విశ్వాసులను బంధించుట. అదని తీమింపబడెను. రిపబ్లికను ప్రజలగీకరించవలెను. ఎన్నికలను నిష్పాతక ప్రభుత్వమువారు నల్పవలెను. ఈమరతులమీద రాజు రాజ్యత్యాగమును తీవ్రముగానే తేనెదనెను.

వాషింగ్టను రాజువారికి వారటుగాను మెంచివారి కిచ్చున నియమించబడిన సంతతి ఆసక్తియనుచున్నారు.

రషియా స్పీడ్ బంధుబడిక సంతకమైంది. వాషింగ్ట రాచకీయ రాజువారియు తీవ్రము మరల ప్రారంభించును.

గర్. జే. సి. బోనుగారు జాతిసమితికి మిషనులో యెర్టీగిస్తానే నిజమింపబడిరి. బుద్ధిబలము నుపయోగింప వలసి నట్లును వీరు సమాచార మునర్పరిచెను.

ఇండియా సైనిక బ్యాండు యునైటెడ్ కింగ్డం అంతటను సంచారమునను. ఇండియా సైనిక బ్యాండులు ఇంగ్లాండుకే గుటకే తొందరీకరము.

ప్రస్తుతము సింగపూరు వారికి విధానము నాపుతేనె దరిని మంగళవారమునాడు ప్రకటించెదరు.

ఇంటిరాజు డి.కె.జి.మోగానికి మాంటనీ విరోధాభిమతము వివరము నొసగిరి.

రాబర్టు స్మార్క్ విన్నానికి కాక్స్ వారసురాజు గారు 2000 పౌండుల సొంతము నొసగిరి.

మెంచి ఆర్థిక పరిస్థితులు

ప్రభుత్వ విజయము

ఆలస్యము లేకుండ బోయెను

పార్లమెంట్, మార్చి 15:— పోయింకేరుగారు ఆలస్యము గానంద ప్రయత్నించుచుంటుంటే తక్కిన 108 అనుబంధములు నూతన క్విరలోనే అంగీకరింపబడును. ప్రభుత్వమువారికి నేటియు దావాను నిజముచేయటమే ప్రీడికి అభ్యంతరముండదు. అంతకు నూటికి 20 చొప్పున పన్నును మోచించుటకు అంగీకరించిరి.

అగ్గిపుల్లల పరిశ్రమ

మెంచి ప్రభుత్వమువారి ఏర్పాటుచేయుటలేను మరతును కట్టజేసిరి.

యూనైటెడ్ కింగ్డం కమిషనరము నైమోకరము నేరాని టి.కేయుటకు ప్రభుత్వమువారి కొక బిల్లును ప్రజేపెట్టిరి.

వర్మమువారికి ఎన్నికలందు విజయములు గునో లేదో యని తేలింపుచున్నారు. నికల్క గారు నెగ్గదకో జెప్పుటకు పీలుజేతున్నది. కార్మిక పక్షమువారు రిందులో బోయెను కలగజేసినట్లుచే ముకంత చిక్కుగ నున్నది.

మెంచి ప్రాకు, బెల్జియం ప్రాంతభాషలు పెరుగుచున్నది.

గనుల పనివాండ్ల కోర్కెలు

రాయబారములు జరుగుచున్నవి

రీజిస్ట్రార్, అర్ధరాత్రి, మార్చి 16:— గనుల పనివాండ్లను గూర్చి పరిష్కారము చేయుటకు ప్రభుత్వమువారి కొక బిల్లును ప్రజేపెట్టి దలంచిరి. ఈ వ్యవహారము పెద్దదిగ పరిష్కారము చేసికొనుటకు రాయబారములు జరుగుచున్నవి.

గనుల యజమానుల ప్రతినిధులకు, గనుల పనివాండ్లను తనను ఈవారములో కలిసికొనవలెనని గనులమంత్రి గోరెనని ప్రకటించబడెను.

పార్లమెంటు కొంత నిమిత్తము లభించు ఏ పరిష్కారము వలెన లాము సిద్ధముగ నున్నామని గనుల యజమానులు లెలియజేసిరి.

లిబియ సామ్రాజ్యము ప్రధానము సార్వభౌముడే న్యాయముగ ప్రారంభించును. ప్రజలు విజయమును మాత్రము ఏమీ 23 లేదని జరుగును. ఇంతవరకు ఆ సులు తెరచిదకో లేదో లెలియలేదు.

వేల్పు యువరాజు

లండన్, మార్చి 15:— వేలు కేగి గుట్టునుండి పడెను కొంచెముగాయములు తగిలెను. కాని ప్రమాదమురారు. భయపడి ననసరములేదు. అల్లకములును మోటారులో గొంపోబడిరి. లండన్ కేగలేదు. గుట్టును యభయము లేన్నెను. ముక్కనుంకి రక్తము విస్తారముగ కారెను. మెన్సి రా కొ మూడు నైకి లతో క్కా వానితో డీ కొనుట చే గుట్టునుండి పడెను. కాని అపాయము గలుగలేదు.

ఇ.ను.డి. ఆయనను ఇట్టి అపాయకరములు అజలకే కాదని వ్యతిరేకము పోవోసరుచున్నది. ఇకమిదట అపాయకరముగ వలలలో ప్రవేశించనని లెలియపరచిన ప్రజలు మరింత ఇషని ఎక్కువగ ప్రేమించెదవలెను. సార్వభౌమ బంధులు ప్రధాన మంత్రి లుగ నున్న ముగ్గురును, ఇట్టి అపాయకరమును స్వారిచేయ కూడదని వాదించుచున్నారు. యువరాజు కనివారము నుభయగ నిదించెను. నెమ్మదిగానే యుండెను.

ఈ వారములో ఏవలను బెట్టుట కానలేదు. అన్నిటిని రద్దుజేసిరి.

చెన్నపురి ఆరోగ్యము:— మార్చి 15 వ తేదీలో అంగ్ల మేధావారునందు మరణసంఖ్య వెయ్యింటికి పాటునకు 48, 2 చొప్పున యుండెను. అంతకు ముందు వారము 36, 4 చొప్పున యుండెను. 81 వందకి స్పృహనుగల్గి ఒకడు కాలము చేసెను. 42 రు యితరభర్తలకు మృతిచిరి.

తంజావూరు రీసెటిల్మెంటు

"యథాప్రకార నిధిరస్తు"

మిరాశీదారుల విజ్ఞప్తిపై ప్రభుత్వపుటుత్తరువు

తంజావూరు జిల్లా రీసెటిల్మెంటునుగూర్చి తంజావూరు మిరాశీదారుల పెదవెలి రాయబారముయొక్క విజ్ఞప్తిపై ప్రభుత్వమువారి క్రింది విధమున ఉత్తరువు చేసిరి:-

1922 ఆగస్టు 25 వ తేదీన ప్రభుత్వమువారు గావించిన నెం 1587 ఉత్తరువును ఉత్తరువు ప్రకారము గావించిన తంజావూరు జిల్లా రీసెటిల్మెంటు నూచనలపైని జిల్లా మిరాశీదారులు 1924 ఫిబ్రవరి 18 వ తేదీన గవర్నరు గారివద్దకు రాయబారము పెదవెలి. ఆరాయబారులు ఆమోదనలపై నోకవిజ్ఞప్తిని గవర్నరుకి అందలి విషయము లన్నిటిని వివరముగ చర్చించిరి. ప్రభుత్వమువారు యీ ఉత్తరువు చేయుటకు ముందు 1922 ఆగస్టు 25 వ తేదీన గావించిన యుత్తరువు నున్న రాజువారుల విజ్ఞప్తిని సమన్వయము చేసికొని అలా చేసిరి.

2 వైదొల్లిన యుత్తరువునకు ప్రభుత్వమువారు మొదటి ఆరుకరణల మాగాణిభూములకు వన్న నూటికి 25 వంతున యెక్కువ జేయుటకును మిగిలిన భూములవానికి నూటికి 18 వంతున యెక్కువ జేయుటకును తీర్మానించిరి. మొదటి రీసెటిల్మెంటును, రీసెటిల్మెంటును మాగాణిభూముల విషయములో జడ్జు బట్టియే తరము నిర్ణయించబడెను. ప్రారంభ రీసెటిల్మెంటును కడపర గరియొక్కటికి 121 రూ పాయలు లెక్కయేయడెను. రీసెటిల్మెంటును గరిసి ధర 221 రూ పాయలు ధరకట్టబడెను. నూటికి 88 వంతున యెక్కువాయెను. ఈసంస్కరించిన క్రొత్తరేటులు వారు మై న వ ని జెప్పి యూర్పి కొట్టిజేతు విలువలను చాలవరకు తగ్గించవలెనని రాయబారులు కోరుచున్నారు. పన్నులను యెక్కువ జేయుటకు ప్రభుత్వమువారి కంగీకరించినరేటు ధరకట్టి కట్టకన్న కొంచెమే యెక్కువగాగొనించడం. రీసెటిల్మెంటు అప్పటిధరలు యిప్పుడున్న ధరకన్న చాల తక్కువ వుంటుల దెలియగలదు.

3. రాయబారులు మొదటివైదొల్లిన విషయమేమనగా డెల్టాభూమి బలము తగ్గిపోయెననియు, క్రిందటి రీసెటిల్మెంటును వంటిరగము చాల యెక్కువగా నుండెననియు. కావేరి డెల్టాలో బలవంతము లన్నియును తగ్గిపోవుచున్నవని మాపుటకు వారు 1918 చిన్న ప్రెస్టర్ సాయకాళి సంవత్సర నివేదికనున్న, 1914 మద్రాసు వ్యవసాయ ప్రకటనము నెం 68, మూడవ గ్రంథము నున్న దెలుపుచున్నారు. కావేరి నది స్వేచ్ఛగ ప్రవహించుట అడ్డులు కట్టియు కన్నంబాడిదామును కట్టుట చేతను కంకు తగ్గిపోయి భూమిసారము తగ్గిపోయెనని రాయబారులు దెలుపుచున్నారు. సాక్ష్యమేమియును దెలుపుటలేదు. కావేరి ప్రవాహము మొదలు కచ్చిపుడే వండి సారవంతమున పవార్థముచున్నది. ఆసమయములో ప్రవాహము అనిచ్చిన్నయగు ప్రవహించుటలు అన్ని తూనులును కాలువలును తెరచి యంచుచును.

రాయబారులు దెల్పిన సంవత్సర నివేదికయందును క్రకట నూనందును భూమిలకు తగ్గుటను గూర్చి యేమియును గానరాదు. మాత్రమేని పోవుటకు విలువల పోవుటలను డెల్టాలో కొన్ని భాగములు బహిరము లగుచున్నవని మాత్రము దెలుపుచును. ఆదెల్పిన పుస్తకమునం దొక ప్యాళలో ఫాన్స కనుయొక్క ఉపయోగములను గూర్చి దెలుపుచు అట్టిది డెల్టాలో యెక్కువగా నుండెననియును గూడ ప్రత్యేకముగ నూచించుటలేదు. అంతయుండెను:-

దక్షిణతీర భూములలో ముఖ్యముగ తంజావూరులో కావేరి డెల్టా భూములందు ఫాన్సాగట్ట వృత్తి కట్టిపోవుచున్నది. ఈ భూములందు చాలవరకు రెండువంటలు బండును వారుగూడ మరెక ప్రత్యేకములనుండి తెప్పించెదరు. అందువలన యీభూములలో ఫాన్సరకును సంబంధించిన జేమియు లేకపోవుచున్నది. బిలేడిని స్థానమున కంకు కొంతవరకు కనిజేయుచున్నది. ఫాన్స రకునెరువును కచ్చినియొగము జేయవలసిన యవసరము చేతమరెటును గానించుచున్నది.

ఈ ఫాన్సను కవార్థముల పోయినపుడు యెక్కువయని చొట్టెల్ల యీవనిదే జరుగుచున్నది. భూమి సారవంతముగనుండుట యెరువులబట్టియే నిశ్చయంబరాదు. ఎన్నియొయి తరనివయములగునది అట్లకటననుండె దెలుపుచున్నది. నీనినై క్యాబ్బార్ మనవనరము.

క్రిందటిసారి రీసెటిల్మెంటును నిర్ణయించిన పంటమొత్తము, అప్పుడు పరిశీలించి యొక పంతునో చూచినదానికన్న తక్కువ యుండెను. అప్పుడు పంటపరిమితి తగ్గించవలెనని నిర్ణయించుటకు పంటగూడ తగ్గినది బాపుట యవసరము. 1899-1908 సం వత్సరములకును కత్తులతో 1914-18 సం వల కత్తులను పోల్చి చూచియెడల మొత్తముగా చివరసంవత్సరములలో పంట కవులు యెక్కువ జేయుటగానించును. దీనినిబట్టి చూచియెడల భూమిలకు తగ్గుచున్నదని తేల్చుట కేకారణములేదు.

4. మిరాశీదారుల ఆక్షేపణ తరువాత జేవనగా, పంట పడక జోయనకు, యెట్టిలాభములేని భూములకును నూటికి 15 చొప్పు యిచ్చు అప్పుడు చాల కొద్దిగాని యనుచున్నారు ఏమి సంవత్సరముల క్రిందపన్నటుల పంటకాలము సరిగనుండుటలేదని వారు తేల్చుచు నూటికి 20 చొప్పు యుండెనని వ్యాఖ్యచేసి దెలుపుచున్నారు వాటిని కోరుటకు తార్కాణముగ జాక్సనునెవేరి యందు 12 వ ప్యాళలో దెల్పిన 12 సం ములలోను నాలుగే ధృవంబు లేకపోవుటలన రెమిషను లిచ్చిని దెలుపుచున్నారు. జాక్సనుగారి నివేదికము వారే రెండు సంములు మాత్రము పంటలుగా లేవనియు మిగిలిన రెండు సంములలో నురెమిషలిచ్చిని డెల్టాలోగల్గిన పచ్చములకు గాదని దెలుపుచున్నది.

ఈ రెండుసంవత్సరములలో మొట్టతొలకాలలో గూడ 40000 బాగుండకపోవుటచే నూటికి 20 వంతున రెమిషను లీటుబడెను. ఈ జిల్లా విషయమై మొదట రీసెటిల్మెంటును తయారుజేయుచు వర్షములు కురిచిన యుత్తు బాగుండకుండెనని నూటికి 3 వంతునను పంతున ప్రత్యేకములకు నూటికి 85 వంతునను అలవెప్పు యీయవచ్చునని వ్రాసినాడు దెల్పిరి. బిలే ప్రభుత్వమువారు యితర జిల్లాలలోనై డెల్టాలో నూటికి 16 వంతునను మొట్టపత్యములందు 20 వంతునను అలవెప్పు విషయములో యిజిల్లాడి ప్రత్యేక ప్ర అప్పుడు మనవలయును.

5. రాయబారుల విజ్ఞప్తి కాలగల అధ్యాయులందు ఇదిగోవన (డెయినేజి కడకులు ముప్పది సంముల క్రిందపన్నట్లే యుండెననియు క్రిందటి రీసెటిల్మెంటు పన్ను వాని నిశ్చిద్ధి జేవన మని ప్రభుత్వము వారు జేసిన వాదనములు కథము గాతెదనియు దెలుపుచును. ఈ డెల్టాలో ముగిసినపోవుట కారణము పనిజేయుటలేదు. ఇం యెంతయో జేవనలసిదిగలదు. (డెయినేజి పద్ధతి సంపూర్ణ యగువరకును రెండు మూడు తరముల ఇరిగేషను సరికాదును సంస్కరింపవలయును. ఇందులకు 1922 ఆగస్టు 25 వ తేదీ నెం 1587 ఉత్తరువునందు 7 వ ప్యాళలో ఆర్డరు జేయుటలేదు.

6. ఇకను రాయబారులు కడపరగట్టుటను గూర్చి ఆక్షేపించుచున్నారు. ఈరేటు 1919-20 సంవత్సరముతో అంత్యమును 20 సంవత్సరముల నుండి యుండెన ధరలపై వాధారపడి యుండును. ఆకాలమునందు కరవులేక పోవుటలన యేసంవత్సరముగాని రీసెటిల్మెంటు అప్పీసరు తీసివేతులేదు. 1892-94 నుండి 1899-1900 వరకు 7 సంవత్సరములను తీసివేయుట వ్యాఖ్యముగాదని రాయబారులు తలచుచున్నారు. ఇందుకు ప్రత్యుత్తరమేమనగా రీసెటిల్మెంటు నూతనము ప్రకారము అంతకు పూర్వము కరవులేని యిరువది సంవత్సరములు మాత్రమే లెక్క జూచెదరు. తంజావూరు విషయమున మరెయొక కడప ననుగరించుటకు కారణమేమియునులేదు. ఇతరజోట్ల కరువున్న అసంకల్పములను నివేదికవలె నని మిరాశీదారులు జేయువాదమునం దేమియును బలములేదు.

ఇతియగక మహాసల గామము జరిగిన 1917-18 1918-19, 1919-20 సంవత్సరములందు ధరలు విడిచిపెను కెరిపోవుటకు వలన వానిని నివేదికవలెనని వారు కోరుచున్నారు. 1918-18 సం ములో వచ్చిన యీసాధారణ బిల్లితులేమియును లేవు. ఆసంవత్సరములందు ధర గరియొక్కంటికి 286 రూపాయలుండెను. గతవత్సరమునందుకన్న 8 రూపాలు మాత్ర మెక్కువుండెను. ఇకను 1918-19 లోను, 1919-20 లో ధరలు విడిచిపెను గరియొక్కంటికి 484 రూపాలు 477 రూపాలును యుండెను. వాని రీసెటిల్మెంటు అప్పీసరు యీకవులేని సం ములను నివేదికక పోవుటలో సరియైనదనియే జేవెను. ఏమైనను ప్రభుత్వమువారి కచ్చులచేసి నీనులేదు సకాణముగ నుండునటుల పరిశీలించుటకు ఈ రెండు సంములను నివేదికచియు, 1920-21-1921-22 సంవత్సరములను జేర్చి 20 సం ములు మొత్తమునకు జూచియే ప్రభుత్వమువారు లెక్కజేసిరి. ఈ చివర రెండు సంవత్సరములలోను ధరలు గరియొక్కంటికి 819 రూపాలు 840 రూపాలుండెను. 1921-22 సంవత్సరముతో అంత్యమును 20 సం ముల ధరలబట్టి 1918-19, 1919-20 సం ముల నివేదికచి కర్తవ్యుల బాధములు

బాధిభువులు పోను గరిసి ధర 211 రూపాలు గట్టినది. ప్రారంభము 121 రూపాలుండెను. అనగా నూటికి 74 చొప్పు యెక్కువాయెను. ప్రభుత్వమువారు ఆ గరియొచ్చిన యెక్కువకు మూడు రెట్లెక్కువాయెను.

జిల్లా రీసెటిల్మెంటునందు కొన్నియెట్టేలు గామములందుకలము ధర 18-20 చొప్పు నటుల కట్టవలసినదని రాజు వారు ఆ కోరుచున్నారు. ఎట్టేలులకు పంటను బట్టి గాక డబ్బు మక్కువలన లెక్క జేయుటలన యీ రీసెటిల్మెంటు లెట్టకన్న యెక్కువకు నకు విషయమును మిరాశీదారులు విచారింబట్టి గానించదు. అనగా వంటధాన్యపు లెక్కను జూచిన యొకటిగను, అందు వచ్చేభాగము జూచిన మరెయొకటిగ నుండును.

7. ఇకను రాయబారులు దెల్పిన మరెయొక విషయము వ్యవసాయమున కను భుక్తులకు సంబంధించియున్నది. క్రిందటి రీసెటిల్మెంటును జేసి భుక్తు వివరమును మార్చవలెనని వారు కోరుచును. అప్పుడున్న ప్రకారమే ఆ భుక్తునుబట్టి హాలి వని. పనికట్టభరీయు భుక్తులు, యెక్కువకుటలన ప్రతికంఠము నందును పబ్బులలోను భాగ్యములను యెక్కువకలవెక్కుగానలెనని కోరుచున్నారు. రీసెటిల్మెంటు నిధాంకము ప్రకారము పన్నులను మోచ్చించుటయో కగించుటయో వ్యవస్థసాక్షాత్తు భుక్తులముల రావేదరు. కానియొకొత్త కన్న పెక్కువ జేయుట వలన రైతు కేమెన బాగామిగులు నా యని తెలిసికొనుటకై భుక్తుల విషయము గూడ మొత్తముగా మార్చవలెనని జేయబడును. జాక్సనుగాను తయారు చేసిన భుక్తులపట్టిక రైతులు దెల్పిన విషయములపై వాధారపడియున్నది గాన ప్రభుత్వము వారు వానిని కాదనవలెదు. జాక్సను గాన నిర్ణయించిన వ్యవస్థాక్షుభుక్తులక్రిందటి రీసెటిల్మెంటుకట్టే యిబ్బడిగనుండెను అప్పుడే చాల వివిధ అలవెప్పు లిచ్చినటుల తలచబడెను.

వైదొల్లిన విషయములను బాగుగ పరిశీలించి మిడట రీసెటిల్మెంటు మూలభగ్యమును సంస్కరించుటకు గాని క్రొత్తరేటు పన్నులకు తగ్గించుటగాని కారణ మేమియును ప్రభుత్వమువారికి గానించుట లేదు.

8. రెండువంటల భూములని రిజిస్టరుజేయుపద్ధతిని రాయబారులు ఆక్షేపించిరి. పెద్దపెద్ద మొత్తము భూములలో కొద్ది ప్రత్యేకములను మాత్రమే రెండువంటలు వేసినను అంతకు రెండు వంటల భూమిగా రిజిస్టరుజేసినని వారు తేల్చుచున్నారు. ఇప్పుడు రెండువంటల భూమియని రిజిస్టరుజేయుటకు వన్న ఉత్తరువు ప్రకారము సాధారణముగా నన్ని సంవత్సరములలోను రెండు మాగాణి పంటలకు అనిచ్చిన్నయగు నీటిసంపరా యున్నయెడల యెటునుండి నీరకచ్చినను నత రెండువంటల భూమిగిం దని జిల్లరుజేయవలెననియే జలదు. ఈవిధంబును పనిజేయుటలో యిజిల్లాయం దలంబించిన విధానమేమనగా, తాలూకా అఫీసులో ఫరశీకరము ప్రతిగామములోను రెండువంటలు సామాన్యముగా క్రమముగా వేసినవేరే కనుగొని ఏమి రెండు వంటల భూములక్రింద జేర్చిరి. ఒక బ్లాకులో భూములన్నిటి యందును రెండువంటల లేవవలెననిదో ఒకపంతు జేయుటకు కారణమేమో విచారింపబడెను. కారణమేమియును దెలుపుక పోవుటలన వానిని రెండువంటలు వండు బ్లాకులో జేర్చియు రిజిస్టరు జేయబడెను. అట్టివి బహుస్వల్పముగ జలవు. బ్లాకులో జేరినని సాధ్యమైనంతవరకు ఫరశీకర స్త్రీ భూములేకలవు.

ఈకర్తవ్యము యీవధ్య రీసెటిల్మెంటుజేసిన జిల్లాలలో అనుసరింపబడెను. కాని తంజావూరులో సంవత్సరము విడిచి సంవత్సరము యేదో కొన్ని మంచిభూములయందే రెండు వంటలు జేయుటలన ప్రభుత్వమువారు 1922 ఆగస్టు 25 వ తేదీ నెం 1587 ఉత్తరువునందు 11 వ ప్యాళలో కొట్టివేయుచు తంజావూరు జిల్లాలో భూములు దరహానుజేసిన మిడటకే రెండు వంటల వి గ ర జిల్లరు జేయబడు నని ఉత్తరువు చేయుచున్నారు. ఎక్కడైన క్రిందటి రీసెటిల్మెంటులో రెండువంటల క్రింద రిజిస్టరు జేసినందులన కచ్చము సంబంధించెనని అవిషయమై సంస్కరించుటకు స్పెషలు రీసెటిల్మెంటు అప్పీసరుకు అధికారమిచ్చబడినది. ఈఉత్తరువు ప్రకారము రెండువంటలభూమివిషయమై సంస్కరించుటకు స్పెషలు రీసెటిల్మెంటు అప్పీసరుకు దెలుపువలసినదిగ రెవిన్యూబోర్డు కోరుచును.

9. తుదకు రాయబారులు వోటితో వాక్యాలుచేసియు నపుడు తంజావూరు రాజాతో 1799 సం ములో జేసికొన్న సంధిని దెల్పిరి. అందు 3 వ క్షాత్రమునందు తంజావూరులో పర్వతెంబు రీసెటిల్మెంటును ప్రత్యేకరేటువిషయముగలను, అందు ప్రకారము కర్మిరేటు రెవిన్యూరీసెటిల్మెంటు ప్రత్యేకరేటులకు క

ధీర్, మార్చి 16:—రాజనగరికి దంపతులు 23 తేదీన
 ధీర్గిరికి బయలుదేరుదురు. ముగ్గురప్త్యైవం లా- కొరె వరప్త
 టననగర్ని డోరూనలా కొరె తిలమందురు, సెనూట
 ఏప్రిల్ 18 న తేదీన వరురు.

గొంధి పూజానిధికి

ఒక వేళ్ళపాదరివలన విరాళము

సత్యవతి తాలూకా మేడికొండూరు కాపురములు, వేళ్ళపాదరివలన, శ్రీమతి చందలవారి భార్యవారి యానామె యీనెల ౧౨ వ తేదీకి తమిళనాడు వివాహసమయమున తి. క. స్వరాజ్యనిధికి రు. ౪ అన్నా, గొంధిపూజానిధికి రు. ౨/- అన్నా టిప్పులు చదివించినది. ఈమె వేళ్ళపాదరి యానామెలకు మార్గదర్శకులుగా.

వడ్లమూడి ముత్తేశ్వర ప్రసాదరావు,
గుంటూరు జిల్లా కాలనెల సంఘ కాన్యదర్శి.

గొరిగపూడి
(స్వకీయవిలేఖరి)

౧౯౨౪ సం. ౧౨ గ్రామసంఘము యొక్క ఎన్నికలు ౧౧-౩-౨౪ తారీఖున శ్రీ చింత మండల జానకయ్య చౌదరి గారి యాజమాన్యముక్రింద జరుగబడినది.

శిర్కాన నూలు

వాడిపానే శ్రీ శివత మండల జాగయ్యచౌదరిగారిని ఎన్నుకొన్నదిమైది.

సహజాకర్మదర్శి శ్రీ శివత మండల జాగయ్యచౌదరిగారిని ఎన్నుకొన్నదిమైది.

అనాథాశ్రమము

నా శిష్యునికంటే అతని శ్రీ దైవాద్యైత్యులకంటే కోటికొక్కర శిష్యులు నుమాను 15 రోజులనుండి విమర్శముచేత బాధింపబడుచు మిక్కిలి బహిష్కరితమునందున్నాడు. ఒకరినంటే యానామెనిది లేది మాన్యుదుటకు మాడ కత్తి తేకయ్యన్నాడు. ఇట్టి సమయమునందు వారు ఎక్కరికి ఏటికనుకు సమాధానాది కమా (వాడుకాదుగావున భృతాస్త్రాది సంభాషణములు నుమాను కొంత బాధించుటకు వారికి బాధించినది శ్రీకృష్ణుల వారి మిత్రులకు నూచించు చున్నాడను.

గుంటూరునుకాం } క. మార్కెట్ డేయర్స్
17-౨-24 }

భీమవరం
(ఒక విలేఖరి)

అగ్నిప్రమాదము

ఫిబ్రవరి 20:—కుంభవరం జగలు 12 గంటలవఱకు భీమవరం గ్రామములో ఎరుగు ఇండ్లవల్లలేనిపడు తులన నుమాను ౧౦ గృహములు పుడుకొనుటవలన అయిదు అండులతో ముఖ్యముగా, ఎక్కువగలవలన కూలిపనిచేయు వారి అయిదున్నది. నవ్వుమొన టువటివాటిలో కురులు గ్రామమెట్టమొనటిది.

నిరాధారలగు అల్లికపాదరికు గృహములు నిర్మించుకొనుటకు ఈ గ్రామము యూనియన్ వారు సహాయపడుదురగా!

కాంగ్రెసు ప్రచారము

ఈతాలూకా ప్రచారము కాంగ్రెసుసభ్యులను విరివిగా గ్రామగ్రామములకు పోయి తేర్చుచున్నాడు. కేవల శ్రీ పుష్పవతి లో చందూరి రామమూర్తి గారు మొదలైనవారును, వాలంటీర్లు దావూరుగారిని తి. క. స్వరాజ్యసంఘము నుమాను కదిమాపా యలకు పోగుకేసిరి.

మదరాసు అందునదరన్ మరాటా
రైల్వేకంపెనీ, లిమిటెడ్

(ఇన్ కార్పొరేటెడ్ యిన్ ఇంగ్లాండ్)

ఇంటర్మీడియట్ క్లాసు మెయిలులో చార్జీలు తగ్గుట 1924 సం. మార్చి నెల 1 వ తేదీ నుండియు, యం. యన్. యం. రైల్వే ఇంటర్మీడియట్ మెయిలులో ఒంటి ప్రయాణపు చార్జీలు మెయి 1 వ 0.0.5 నుండి 0.0.5 కు తగ్గించబడును.

మదన కామేశ్వర లేహ్యము.

దుర్బలుల పాలిటి సంజీవి మేహము, నిక్కాక శుక్ల నవ్వు ము, నిస్సత్తుక, అతిమాత్రము, వీటిని వాచించి మంచి బలమును, యౌవనమును, కాంతిని, పీర్వవృద్ధిని, సంతాపప్రాప్తిని కలిగించు మరప్రసాదము. 2 దబ్బీలను నాడును. 1 20 తులముల దబ్బి రు. 1-4-౦. వి.పి. చారి ౦-8-0. పి. శి. పి. అందు కంపెనీ, ఆయుర్వేద సమాజం పెరిదేపి, (సెల్లూరుజిల్లా).

ఉత్తర అనుతపుర మండల జాతీయోపసంఘము

స్థానిక జాతీయసంఘము లన్నిటికి ప్రచారముల కందజన తెలియజేయుట మేమనగా ఈ నెల ఆఖరున ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘసభ్యుల సెన్సుకోసవలసి యున్నది కనుక దేశీయ మహాజనసభకు సభ్యులను చేర్పించు ప్రయత్నముల ప్రయత్నము చేయవలెను. 20 తేదీలోగా సేన్సుకోస ప్రతిస్థానిక సంఘము 22 తేదీ సమావేశమై మండల జాతీయోపసంఘసభ్యుల సెన్సుకోస కలెక్షు. ప్రతిస్థానిక సంఘము 5 గురు సభ్యులను మండలసంఘమున సెన్సుకోస పాక్షి-గలదు. 80 గ్రామములచేరి ఒక ఫిర్కా ఆగును. ప్రతిమినిపాలిటిన ఒక ఫిర్కా గా గణించబడును. ఈ నెల 31 తేదీ మధ్యాహ్నము గుంతకల్లు కాంగ్రెసు కార్యాలయములో మండలసంఘము చేరి సంఘాధ్యక్షుల సెన్సుకోస టయూ రాష్ట్రీయసభ్యుల సెన్సుకోస టయూ జరుపును. స్థానిక జాతీయసంఘముల యూనిసి మండల సంఘమున కింకను తెలుగు టంతువారు ఆసభ్యులకు సభ్యులను సంగ్రహిస్తారు. వేరు లను కేటాని తెలుగు ప్రాధికారులు. కాంగ్రెసు సభ్యుల సంవర్ధన చందాలో సగము మండలసంఘమునకు సభ్యుల సెన్సుకోస టయూ మండల యాకార్యాలయము చేరుట్లు పంపవలెను.

కలచవీరు వేంకటరమణాచార్యులు

రాజివరి కాన్యదర్శి.

ఏలూరు, గోసంగి మునియి

పవరుపేట శ్రీరాములువారి గుడికాంపాండులోవున్న, ఏలూరు గోసంగి మునియియందు ప్రస్తుతం 24 (యరవయినాల్లు) గోవులు మాత్రము నిల్వవున్నవి. గడ్డి నిల్వచేయుటకు, గోడ కట్టి చుటకు, తిక్కులేనిగోవులను, కొనుటకు సామ్యులవసరము. గాన బాత తెల్లరు సహాయపడవేడెదము. బట్టలవర్తకులు, తమ ధ్యములను వెంటనేయిప్పించుటకు కోరబడుచున్నారు. మహారాష్ట్రీ మాజీ శివగిరిరావు అండు గ్రంధి ఆంజనేయలుగార్లు (బట్టలకొట్టు) ప్రస్తుతం, మామూలు ధర్మములక్రింద రు. 80/యెన ధయి రూపాయలు యిచ్చినందువలనమును, ఈసమితి నిర్విఘ్నముగా సాగుటకు గడ్డి ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. ప్రతి వర్తకుడు యేదో విధముగా సహాయపడెదమని వాగ్దానము చేయుచున్నారు. విన్నపము, సుందేష్టి యిప్పేట జమీందారులు, శ్రీమోతేగంగరాజు, నరిసింహారావు, నారాయణరావు, కృష్ణారావుగార్లు వెంటనే తమ వాగ్దానమును ప్రపంచమునకు వెల్లడిచే సెదరని, ప్రజలు చాలవత్సూహలు లయివున్నారు. అట్టివో ఇప్పుడు అన్యుకావోపు రిపోర్టులో తెలుపవలెను. వాగ్దానము తెలియగానే ప్రతికలందు తెలియపడెదము. ప్రతివారు గడ్డి, తవుకు, నెలచందాలు, కాశ్యోతండు, ఎవరికితోచినదివారు యిచ్చి, శ్రీ పోలికెట్టి గోపాలస్వామిగారు, లేక అప్పన వెంకయ్యగారివద్ద రకను పుష్పకోవలెను. (గోసంగి మునియి లకు) ఇప్పుడు, అవసరము ఖర్చులకు, వాగ్దానముల ధర్మముల వివరం రు. 12 రు యింకను ధర్మములు వేయుచున్నారు. తాటికొండ రత్నంగారు. 58

పోలికెట్టి గోపాలస్వామి కుటుంబమువారు 25
మద్దల రామయ్యగారి కొమారుడు వెంకటదత్తు రాజుగారు 25
తులబందు సుబ్బయ్యగారు 15
సీమకుర్తి సుబ్బయ్యగారు 5

ఒక కమిటీసభ్యుడు

చాతులు-తాళములు
మంగళికత్తులు.
అశ్వసాదకులచే చేయబడినది. తెలుఁజుని
కెంటనే భరణకాట్టలగుండ్ల గ్రామము.
బి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో గిమిటెడ్
కట్టెన్న అండ్ లాక్ మేకప్స్ etc.
8081
హైదరాబాద్ ఆదేశము: "వందే స్వరాజ్" హైదరాబాద్.

చుండుకు నూనె

వల సీసా 1-కి రు. 0.6-0 వి. పి. సహా 0-11-0
ఈ నూనెను రాచిన చుండు పొట్టురాలుట, జల, గోకుడు పుండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన వెంట్రుకలకు హానిగలుగక చక్కగఁ జెరుగఁ గలదు. అమృతాంజనము దీనితో బాంబాయి, మద్రాసు.

బాంబులనుతయారు చేయు
ఫ్యాక్టరీ

పోస్టువారు శ్రాత్తగా కనుగొనిరి

కలకత్తా, మార్చి 16:—“స్టేట్సుమన్” పత్రికయిట్లు చెప్పుచున్నది:—మాన్ క్లోలా ప్రదేశమున ఒక యింట్లో పూర్తియైన ఒక బాంబుల ఫ్యాక్టరీయందే పనిచేయుటకు కలకత్తా పోలీసువారు నిన్నటినినయన కనుగొనిరి. భయంకరమగు 6 పెద్ద బాంబులు తయారై సిద్ధముగానున్నవి. బాంబులంటి వనిముటా కొన్ని చేయబడుచున్నవి. బాంబులకు కావలసిన మందులందు సామానులన్నియు నున్నవి. పోలీసువారికి తెలిసిన యిద్దరు బంకాళివారు పనిచేయుచుండగా నే పట్టుకొనబడిరి. పోలీసు వారు యింట్లో ప్రవేశింపక పూర్వమే ఒకడు తప్పించుకొని పారి పోయెనని నమ్మకము. ఇదివరకొక విప్లవ కారులు కయోగించినవానికంటె యిది మంచి అభివృద్ధి కథకులమీద రయాతజేయబడినట్లు కనబడుచున్నది. ఆరెన్సు చేయబడినవారిలో నొకడు తెంగాలీ తెజమెంటులో యిదివరకు పనిచేసినది డెను. (అ. పై)

మధుర నిమ్మజాతులసభ

మధుర, మార్చి 15:—నిమ్మరాత్రి ప్రాంతాల్ల కేటా ఎన్నికల మెజిస్ట్రేటుగారి యాధిపత్యముక్రింద యూనియను క్రిస్టియను మైమాల్లు లో జరిగిన మధుర జిల్లా నిమ్మ జాతుల సభలో గత రు. గారిని వేదకోసుమ యాదిగువ తీర్మానము లామోదింపబడెను.

- (ఎ) ఈ గురు అసిస్టెంటు శివశివమనకులను తిరిగి నియమించుట.
- (బి) సా. ఫిరమాగాను నిమ్మజాతుల నుద్దేశించుటకు 80 లక్షలను ప్రత్యేకించి ఏర్పాటుచేయవలెను. దీనిని కేంద్ర ప్రభుత్వమువారు తిరిగి గమ్యురగారి కీ యివలెను.
- (సి) వోలెటల కట్టిలో వీని కై ప్రభుక్రింద గాక హిందువుక్రింద చేర్చవలెను.
- (డి) ఓజుల కై ప్రతిపక్ష యెలడ వలె కను ని బంధన పూర్తి గా తొలగించబడవలెను రాజకాండలందు రాజమార్గములందు నడచుటకు ఆర్థికాది డులకు మామూలుమాట్లల నిజామని చెన్నపురి కాసనసభకు : జస్టి పంపిన క్షేపురి కాసనసభ్యుడు ఆర్. శ్రీనివాసంగారిని ఆధింపించుచు ఒక తీర్మాన మామోదింపబడెను.

కథలో రియవారి కార్యనిర్వాహకు తిమ్మకొనబడిరి. (అ. పై)

శ్రీ మహాపాధ్యాయ
వేదం వేంకటరాయశాస్త్రిగారిచే రచించబడిన
“ప్రతాపరుద్రీయ” నాటకమున
గొప్ప పోటీపరిక్ష

ఈరాజోపు 15 వ తేదీ ఏప్రిల్ మాసమున 1924
బెజవాడలో జరుగును

హాలువివరము కొలదినినములలో ప్రకటింతును. శ్రీకృష్ణాకత్యరువారు మాకే మొత్తముమీద యనుజ్ఞ నొసంగిరి. శ్రీ శాస్త్రులవారినికూడ నట్లే మా కనుజ్ఞ నెసంగ వేదీయుంటిమి. దరఖాస్తులు రుసుము సహితముగ మార్చి 31 వ తేదీ లోపుగ చేరవచ్చును. ప్రతిసమాజమువారును వారి దృక్పథముల మహానియులుగ నున్నవారిని మువ్వరను పేర్కొనన వారందరికిని సాధ్యమైనంతవరకు తృప్తి కరముగ పరిత్యాధికారుల సెన్సుకొందుము. దయ యుంచి త్వరలో తెలియజేయుడు. వరక కంకణాదులు తయారగుచున్నవి. మూడు సమాజములు వచ్చినను ఖండెమును సాగింతుము. ఇతర విషయములు చూచు తెలియజేసిన సాధ్యమైనంతవరకు అనుకూలించునట్లు నిబంధనల నిర్మింతుము.
వి. లక్ష్మీకాంతం,
గవర్నరుపేట, బెజవాడ.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము
ప్రతిపావులొదొరకును

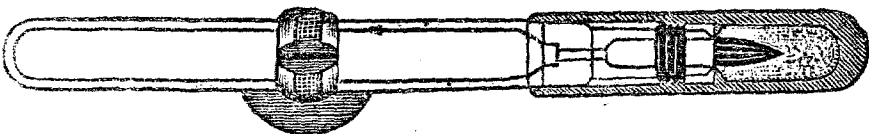

చక్క-నిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనము డిపో, 6, తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు లేక 109 ప్రేరి రోడ్డు, బొంబాయి.

సెల్ వ ఫిల్లింగు

"ఆ గేట్"

ఫర్మింగ్ పేనా

పాకాబేస్ పెన్ ప్రపంచమునందు, నూతనఫక్కి అని చెప్పదగు ఈ "ఆ గేట్" కలము, అమెరికా అప్రెస్ కియా, మొదలగు ఖండములలో విరివిగా వ్యాపించియున్నది. ఇప్పుడిప్పుడు మన హిందూదేశమునందు కూడ మిక్కుటముగా జనాదరణమును పొందుచున్నది.

సాదరణమయిన "ఆ గేట్" కలము

2957

మామూలుగా ఉపయోగించబడు ఉత్కృష్టపాతికి బదులు "ఆ గేట్" గాఢపాతి నుపయోగించుట యధ్యుతమగు నూతన విధానము. ఒకతూరి సీరాలో ముందినయెడల అయిదు నిమిషములవరకు చక్కగా వ్రాయును. మైలాపూరు విక్టోరియా డిపో, మదరాసు.

వెంట్రుకలే అందము?

రాలిపోకుండ, జాగ్రత్త!

వెంట్రుకలు దుస్వేనతో ఊడిరాకమునుపే త్వరపడుడు.
ఊడివచ్చుట మొదలు పెట్టినయెడల వెంట్రుకలుపాడై పోవును.

అంతవరకు రానియనద్దు

నేడే

కమిసీయా నూనెను

వాడుట మొదలు పెట్టుడు

(ఇది రిజప్టరు చేయబడినది.)

వెంట్రుకల కెట్టి రోగమున్నను, రోగ మాన్యమున్నను, యిది దివ్యమభిమానము.
వెంట్రుకలు చిట్లుట గాని, గరుడుగ గాని యుండదు.
మీ వెంట్రుకలు మరల యెప్పుటి మెత్తదనమును గల్గి కట్టుకలె నుండి మెరయును.

ఈ రోజుననే తీసిని తరీషించి చూడుము

వెంట్రుకలు యెట్లువృద్ధిచెందునో కనిపెట్టుడు

కమిసీయా కలసానెను నిన్ను శరోశ్చర్యమైనది జేయును.

కల బుడ్డి 1-కి ఒక రూపాయి. వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్ని వోల్టేజీలకు ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నది.

"Everybody's favourite
Toilets, Kamini Oil,
& Otto Dillabhar, Sold
everywhere,"

మీకు నువ్వువన ద్రవ్యము, లేక అత్తరు కావలసినప్పుడు

"ఓటో దిల్ బహారు"కు వ్రాయుడు.

ఇది రిజప్టరు చేయబడినది. అత్యధురమైన గుణముగలది.

కొన్ని బుడ్డి 18 ఫర ర్పు 2-0-0

కామా బుడ్డి 18 ఫర ర్పు 0-12-0

కామా బుడ్డి 1-కి ఫర ర్పు 0-8-0

కొన్ని చుక్కలు చేతిరుమాలయందు చల్లిన మిక్కిలి

మనోహరమైన వాసన చుట్టు ప్రక్కల వ్యాపించును

ఇది మందు అమ్మకారంతవద్దనున్న, శరతు అమ్మకారితద్దను రాదా జూరును. లేకున్న,

పాటు యేజెంట్లు:- ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,

155 నమ్మామణీడు, బొంబాయి.

126

ఎలక్ట్రిక్ మ్యాచ్ బ్లూ లాంబు

మూర్తి కెట్టు 1 కి 2-4-0

పేజుడు 1 కి 0-12-0

బజ్జీ 1 కి 0-6-0

సిక్ లైట్ ర్పు స్పిగ్ లూపు 1 కి 1-8-0

మోనిటర్, ప్ర గ్రహ (మ్యూ, రంజి, లది

కెటక్ కిరాల్లు దజు 1 కి 0-12-0

మినియెల్ క్రిక్ స్టోర్సు

83, చీనాబాజార్ రోడ్డు,

మదరాసు.

The Zandu Pharmace-
utical Works Ltd.,

Elphinstone Road, Bombay.

జాండు ఫార్మాటికల్ వర్కుసు

లిమిటెడ్, బొంబాయి.

మొదటిరకం చంద్రప్రభా మూత్రలు

ఇవి కిలాజిరు లోహభస్మములు, మూర్తి భస్మము, మొదలగువాటిని చేర్చి కాస్తోక్తముగా రియారు చేయబడినది. మూత్రముతో కలిసిపోవు శుక్లము, మూత్రమునందు తీపి (phosphate), తెలుపు మొదలగు సెగ రోగముల, నడుమ నొప్పి, వాతరోగము, జ్వరములు, బలహీనత యితర శ్రీమంభమైన అంటువ్యాధులు మొదలగువినికితలకు మదరను.

ఒక రుబులు బోవధముల బుడ్డి 1-కి ఫర ర్పు 1/5-0
3 బుడ్లకు ఒక సారి అర్ధరూప పంపిన ప్యాకింగు పోస్టు ఖర్చులు యితము.

మా బోవధముల క్యాటలాగు యి నామగా పంపబడును.

Sole Agents

H. Damodar & Co.,

43 China Bazaar Road,

Madras.

ఇనాం! ఇనాం!! ఇనాం!!!

మా సుప్రసిద్ధమైన రెండురంగుల పెద్ద రకము గోడకు తగిలించు 1924 సంవత్సరము క్యాలండరు దరఖాస్తు పంపినవాడికి ఇనాముగా పంపబడును.

191

Rajvaid Sri Bamandasji Kaviraj

152 Harrison Road, Calcutta